

Üsküdar Üniversitesi eğitimde dünya ilk 500'ünde

2024 THE Impact Ranking sonuçlarına göre, Üsküdar Üniversitesi başvurduğu 17 etiketin tamamını kazanarak önemli bir başarıya imza attı.

Üsküdar Üniversitesi, en yüksek puan aldığı 3 etiketle Türkiye'deki vakıf üniversiteleri arasında 7. sırada yer aldı. SDG kapsamında değerlendirilen 17 etiketin 13'üyle dünya sıralamasında ilk 500'e girerken, 17 etiketi birden kazanan vakıf üniversiteleri arasında Türkiye birincisi oldu.

iFIG 2025 Bakü'de

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi tarafından geleneksel olarak düzenlenen Uluslararası İletişim Günleri Sempozyumu, "Dijital Çağda Medya ve İletişim Çalışmaları" temasıyla, 12. yılında Azerbaycan'da gerçekleştirilecek. Bakü Devlet Üniversitesi Gazetecilik Fakültesi ile iş birliği içinde düzenlenecek sempozyuma, Bakü ev sahipliği yapacak.

HABERÜSKÜDAR

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Uygulama Gazetesi Sayı: 17 Yıl: 10 2025

Üsküdar İletişim öğrencileri Genç İletişimciler Yarışması'nda finalde

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve Aydın Doğan Vakfı tarafından bu yıl 34.sü düzenlenen Genç İletişimciler Yarışması'nda Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden üç öğrenci ilk üçe girek finalist oldu.

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve Aydın Doğan Vakfı tarafından düzenlenen yarışmada, 4 ana kategoride 18 üniversiteden 59 öğrenci finalist olarak ödül almaya hak kazandı. Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden 3 öğrenci, yaptıkları çalışmalarla finale kalmayı başardı.

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü öğrencisi İlayda Savaş, "Doku Komplosu"; Yeni Medya ve İletişim Bölümü öğrencisi Serdar Karan, "Görme Engelliler Üzerinde Oluşmuş Gereksiz Hassasiyet" ve Gazetecilik Bölümü öğrencisi Şahin Deniz, "Yeşilin Direnişi: Türkiye'nin Çevre Mücadelesi" başlıklı çalışmalarını finale kalmaya hak kazandılar. Finalist olan öğrencilere ödülleri, İstanbul'da düzenlenecek törenle verilecek.

"Doku Komplosu"

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü öğrencisi İlayda Savaş, Doku Komplosu adını verdiği projesinde Türkiye'nin 1940'lardan günümüze kadar uzanan her 10 yıllık periyodunun dijital kolajını oluşturdu. Siyasal, sosyal ve kültürel olmak üzere 3 konu başlığı altında 10 yıllık dönemde yaşanan gelişmeleri kolaj haline getirdi. 1940, 1950, 1960, 1970, 1980, 1990, 2000 ve 2010 başlığını taşıyan sosyal medya postlarında, Türkiye'nin NATO üyeliği, 12 Mart Muhtırası, Kıbrıs Barış Harekâtı, 12 Eylül Askeri Darbesi, Körfez Savaşı, 2001 ekonomik krizi, AB

üyelik müzakerelerinin başlaması, 2007 Cumhurbaşkanlığı seçimleri ve 27 Nisan e-muhtırası, 2010 anayasa değişikliği referandumu gibi olay ve gelişmeler yer alıyor.

"Görme Engelliler Üzerinde Oluşmuş Gereksiz Hassasiyet"

Yeni Medya ve İletişim Bölümü öğrencisi Serdar Karan'ın hazırlayıp sunduğu "Görme Engelliler Üzerinde Oluşmuş Gereksiz Hassasiyet" adlı podcast programında, görme engelliler üzerinde oluşmuş gereksiz hassasiyet ele alınıyor. Proje "Serdar Karan ile Konuya Genel Bakış", "Halis Kuralay - 5 Kitap ve Milyon Hikaye ile Gereksiz Hassasiyet", "Sadriye Görece - Sen Engelli Değilsin, Ben Engelli Değilim, Toplum Bizi Engelliyor", "Gereksiz Hassasiyetin Kadın Erkek İlişisine Etkisi", "Salih

ve Gülden - Engelsiz Gözler", "Bazı Erişilebilirlik Şirketlerinin ve Sivil Toplum Kuruluşlarının Gereksiz Hassasiyeti", "Yapamazlar, Edemezler, Görmüyorlar" Ön Yargısı ile Gelişen Gereksiz Hassasiyet", "Yeni Podcast'e Geçiş, Sözde Bağışlar, Kör Draması, Arkadaşlık Bağlarım Üzerine Ufak Bir Monolog" başlıklı 8 bölümden oluşuyor.

"Yeşilin Direnişi: Türkiye'nin Çevre Mücadelesi"

Gazetecilik Bölümü öğrencisi Şahin Deniz, Türkiye'de Kaz Dağları'ndan Cerattepe'ye, Akbelen Orman'ından İkizdere'ye kadar birçok bölgede yaşanan çevre katliamlarını ele aldığı "Yeşilin Direnişi: Türkiye'nin Çevre Mücadelesi" başlıklı haberinde, bu bölgelerde yaşayanların direnişini, veriler, uzman görüşleri ve bölge halkının tanıklıklarıyla detaylı olarak aktarıyor.

TRT yarışmasından ikincilik ödülü

Kayıplar ve umutlar

Sudan iç savaşı çocukları vurdu

TRT Geleceğin İletişimcileri Yarışması'ndan ikincilik ödülü

■ Haber Üsküdar

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) tarafından bu yıl onuncusu düzenlenen TRT Geleceğin İletişimcileri Yarışması'nda Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü öğrencileri "Türkiye'nin Uzay Yolculuğu" isimli belgesel filmleriyle ikincilik ödülünün sahibi oldu.

2023-2024 eğitim öğretim yılında yaptıkları çalışmalarla TRT Geleceğin İletişimcileri Yarışması'na katılan öğrenciler; Mukadder Güneş, Zeynep Erva Karaçay ve Diyorbek Abdurakhimov, Dr. Öğr. Üyesi Ceren Saran danışmanlığında çıktıkları "Türkiye'nin Uzay Yolculuğu" adlı belgesel ile "Belgesel Film" kategorisinde ikincilik ödülünü kazandılar. Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nazife Güngör'ün de katıldığı ödül töreni Ankara'da TRT Arı Stüdyosu'nda gerçekleşti. Törende, ülke çapında öğrenim gören ve projelerini hazırlayan öğrenciler ödülleri aldı.

"Çok mutlu ve gururlu hissediyoruz"

Ortaya koydukları eser ve kazandıkları başarı hakkında konuşan film ekibi şunları söyledi: "Öncelikle yoğunluğuna rağmen vaktini ayıran ilk Türk astronotumuz Alper Gezeravcı'ya, "Message" deneyinin yürütücüsü Üsküdar Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Cihan Taştan ve uzay ekibine teşekkür ederiz. Çok mutlu ve gururlu hissediyoruz, emeklerimizin karşılığını görebildiğimiz için. Sürecin başından itibaren ekip olarak kendi imkânlarımızla bu projeyi yürüttük. Zordu ama bu tarihi anları kayıt altına almanın verdiği heyecanla engellerin üstesinden geldik. Bizi destekleyen herkese ve bizi çok iyi ağırlayan TRT ekibine de ayrıca teşekkür ederiz."

Doç. Dr. Esennur Sirer: "Diğer öğrencilere rol model olacaklar"

Öğrencilerin kazandığı ödül hakkında açıklama-

malarda bulunan Radyo, Televizyon ve Sinema Bölüm Başkanı Doç. Dr. Esennur Sirer şunları söyledi: "Bu değerli ödülü üniversitemize kazandıran öğrencilerimize çok teşekkür ediyoruz. Dün akşam ödül töreninde bize çok güzel ve duygulu anlar yaşattılar. Umarım çok daha nicelerini almak için diğer öğrencilere rol model olurlar."

Dr. Öğr. Üyesi Ceren Saran: "Arkadaşlarımız dönem boyunca çok çalıştı"

İletişim Fakültesi Dekan Yardımcısı Dr. Öğr. Üyesi Ceren Saran, "Belgesel projeleri, emek yoğun ve uzun soluklu bir çalışma süreci gerektirir. Arkadaşlarımız da hedefledikleri belgesel tamamlayabilmek için dönem boyunca çok çalıştı. Uzun uğraşlar sonucu, tüm medya kuruluşlarının röportaj yapmak istediği Alper Gezeravcı'yla istedikleri görüşmeyi gerçekleştirip belgesel tamamlayabildiler. Emeklerinin karşılığını bulması bizi çok mutlu etti" ifadelerini kullandı.

Üsküdar İletişim'in İLAD akreditasyon sertifikaları törenle verildi

■ Haber Üsküdar

İLAD tarafından 5 yıllığına akredite edilen Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema ile Halkla İlişkiler ve Tanıtım programlarının akreditasyon sertifikaları düzenlenen törenle verildi.

Tören, Senato Salonu'nda düzenlendi

Üsküdar Üniversitesi Senato Salonu'nda düzenlenen törene İLAD Başkanı Prof. Dr. Aysel Aziz, İLEDAK Başkanı Prof. Dr. Recep Tayfun, İLAD Genel Sekreteri Füsun Özbilgen; Üsküdar Üniversitesi Kurucu Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan, Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nazife Güngör, Üsküdar Üniversitesi Genel Sekreteri Selçuk Uysal, Üsküdar Üniversitesi Rektör Danışmanı Prof. Dr. Süleyman İrvan, İletişim Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Bahar Muratoğlu Pehlivan, Radyo Televizyon ve Sinema Bölüm Başkanı Doç. Dr. Esennur Sirer, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölüm

Başkanı Doç. Dr. Özge Uğurlu ile akreditasyon alan bölümlerin öğretim üyeleri ve araştırma görevlileri katıldı.

Sertifikalar bölüm başkanlarına verildi

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema programı ile Halkla İlişkiler ve Tanıtım programı, İletişim Eğitimi Değerlendirme Akreditasyon Kurulu (İLEDAK) tarafından yapılan değerlendirme sonucunda İletişim Araştırmaları Derneği (İLAD) tarafından 5 yıl süreli akreditasyon almaya hak kazanmış, akreditasyon kararı İLAD Başkanı Prof. Dr. Aysel Aziz imzasıyla Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanlığına bildirilmişti. Törende Prof. Dr. Aysel Aziz, Rad-

yo Televizyon ve Sinema programı akreditasyon sertifikası ile Halkla İlişkiler ve Tanıtım programı akreditasyon sertifikasını Radyo Televizyon ve Sinema Bölüm Başkanı Doç. Dr. Esennur Sirer ile Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölüm Başkanı Doç. Dr. Özge Uğurlu'ya verdi.

Üsküdar İletişim öğrencisine Altın Koza ödülü

■ Haber Üsküdar

Bu yıl 31.si düzenlenen Uluslararası Adana Altın Koza Film Festivali'nde Üsküdar Üniversitesi Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü öğrencisi Ayşenur Ateş, "Taş" adlı kısa filmiyle, Ulusal Öğrenci Kısa Film Yarışması'nda En İyi Deneysel Film ödülünün sahibi oldu.

Üsküdar Üniversitesi Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü öğrencisi Ayşenur Ateş, "Taş" adlı kısa filmiyle 31. Uluslararası Adana Altın Koza Film Festivali'nde büyük bir başarıya imza attı. Ulusal Öğrenci Kısa Film

Yarışması'nda En İyi Deneysel Film ödülünü kazanan Ateş, bu önemli başarının kendisi için taşıdığı anlamı, ödül sürecinde yaşadığı heyecanı, kazandığı deneyimi ve mutluluğunu Haber Üsküdar'a anlattı.

Ayşenur Ateş: "Kendim ve ekibim adına sevinçliyim"

Yaşadığı duyguları ve gelecek planlarını anlatan Ateş, şunları söyledi: "Tüm hisleri yaşadığım bir gündü. Kendim ve ekibim adına sevinçliyim. Bir öğrenci olarak sete çıkabilmek, film çekebilmek oldukça zor. Öğrencilerin festivaller tarafından des-

teklmesi ve festivaller tarafından kısa film desteği başlığının üzerine daha fazla düşülmesi gerektiğini düşünüyorum. Taş benim için imkânsızlık içinde bir imkândı. Bu süreçte öğrendiğim pek çok şey oldu. Aynı zamanda diğer filmimin hazırlığı içerisindeyim. Aynalar'da uzun bir süreç ve heyecanlıyım".

Altın Koza Film Festivali'nde kazandığı bu ödülün kendisini teşvik ettiğini söyleyen Ayşenur Ateş, yeni yapacağı projelere aynı azim ve kararlılıkla, hız kesmeden devam edeceğini sözlerine ekledi.

İFIG 2025 Bakü'de düzenlenecek

■ Haber Üsküdar

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin en son 11. sini düzenlediği Uluslararası İletişim Günleri Sempozyumu'nun 12. si, Azerbaycan Bakü Devlet Üniversitesi Gazetecilik Fakültesi ile ortaklaşa olarak Bakü'de gerçekleşecek. Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nazife Güngör, Temmuz başında Azerbaycan'a gerçekleştirdiği ziyaret sırasında Bakü Devlet Üniversitesi'ni de ziyaret etmiş ve iki üniversite arasında imzalanan iş birliği protokolü çerçevesinde Uluslararası İletişim Günleri Sempozyumu'nu Azerbaycan'da ortaklaşa düzenleyebilecekleri önerisinde bulunmuştu.

Yapılan ilk toplantıda ortak sempozyumun çerçevesi çizildi. Toplantıya Üsküdar Üniversitesi tarafından Rektör Prof. Dr. Nazife Güngör, Gazetecilik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Süleyman İrvan, Yeni Medya ve İletişim Bölüm Başkanı Doç. Dr. Gül Esra Atalay, Yeni Medya ve İletişim (İngilizce) Bölüm Başkanı Bahar Muratoğlu Pehlivan, Dekan Yardımcısı Dr. Öğretim Üyesi Ceren Saran Doğan; Bakü Devlet Üniversitesi tarafından Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Alish Choban Aghamirzaev, Uluslararası Gazetecilik ve Bilgi Politikası Daire Başkanı Aynur Nesirova, Gazetecilik Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Esmira Rovshanova, Gazetecilik Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Sevinc Aliyeva, Bakü Devlet Üniversitesi Multimedya ve Elektronik İletişim Daire Başkanı Qulu Meherremli, Bakü Devlet Üniversitesi Yeni Medya ve İletişim Teorisi Bölüm Başkanı Doç. Dr. Hatire Hüseynova katıldı.

Toplantıda, sempozyumun 14-16 Mayıs 2025 tarihleri arasında ilk iki günü yüz yüze, son günü de çevrim içi olarak planlanması kararlaştırıldı. Ortak sempozyum için her iki üniversitede düzenleme kurulları oluşturulurken, sempozyumun bu seneki teması "Dijital Çağda Medya ve İletişim Çalışmaları" olarak belirlendi.

Üsküdar İletişim Çizgi Festivali'nde

■ Haber Üsküdar

Kadıköy Belediyesi Karikatür Evi'nin bu yıl beşincisini düzenlediği Kadıköy Çizgi Festivali sona erdi. Festivalde bu yıl Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Çizgi Film ve Animasyon Bölümü öğrencileri de yer aldı.

27-29 Eylül tarihleri arasında Yoğurtçu Parkı'nda gerçekleşen festival; sergiler, atölyeler, imza günleri, film gösterimleri ve çizgi roman mezatı gibi etkinliklere ev sahipliği yaptı. Festivalde birçok yayınevi ve sanatçı ziyaretçilerle buluştu.

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Çizgi Film ve Animasyon Bölümü Arş. Gör. Hüsna Tosun danışmanlığında festivale katılan bölüm öğrencileri Fatih Hasan Topal, Burak Can Yiğit, Ayten Alparslan, Emircan Taşdemir, Zehra Sönmez, Aslıhan Kuruzu, Sait Alp Dut, Hacer Nur Balaban, Yasin Biçer, Esin Ülkü, Azra Yiğit, Gülsüm Yılmaz, Zeynep Turhan, Zeynep Nur Adakan, Mahire Kayhan, Nida Nefise Öztunç, Maya Fawal, Bilge Yıldırım, Yelda Gümüş, Melek Bozer, Serra Göksal, Semiha İclal Kar, film ve eserlerini sergileme fırsatı buldular. Öğrenciler festivalin sonunda Kadıköy Belediyesi Karikatür Evi tarafından verilen katılım sertifikalarını teslim aldılar.

Arş. Gör. Hüsna Tosun: "Öğrencilerimiz için büyük bir tecrübe ve fırsat"

Bu gibi festivallerin öğrencilerin yaptıkları işlere olumlu katkılarının oldukça önemli olduğunu söyleyen Çizgi Film ve Animasyon Bölümü Arş. Gör. Hüsna Tosun, "Kadıköy Belediyesi Karikatür Evi gerçekten çok önemli bir işe imza atıyor. Ülkedeki sanatçıların, yayınevlerinin bu gibi organizasyonlarda bir araya gelmesi ve insan-

larla buluşabilmesi oldukça önemli. Bu yıl biz de bölüm olarak öğrencilerimizle festivale katılım sağladık. Öğrencilerimiz için büyük bir tecrübe ve fırsat olduğunu düşünüyorum. Burada hem yaptıkları işleri ve filmleri sergileyip insanların beğenilerini değerlendirme fırsatı buldular hem de diğer sanatçıların işlerini daha yakından gözlemleyebildiler" şeklinde konuştu.

Nida Nefise Öztunç: "Yeteneklerimizi ve hayal gücümüzü paylaşmak, bizler için büyük bir deneyim oldu"

Çizgi Film ve Animasyon Bölümü 3. Sınıf öğrencisi Nida Nefise Öztunç festival katılımı hakkında şunları söyledi: "Üsküdar Üniversitesi Çizgi Film ve Animasyon Bölümü olarak, bu yılki çizgi festivalinde stant açtık ve ürünlerimizi sergileyip sattık. Festival enerji doluydu ve sektörde çalışan ünlü kişilerle etkileşim kurma fırsatımız oldu. Yeteneklerimizi ve hayal gücümüzü paylaşmak bizler için büyük bir deneyim oldu. Katılımcıların ilgisi ve olumlu geri dönüşleri motivasyonumuzu artırdı. Bu etkinlik sanatımızı daha geniş bir kitleye ulaştırma açısından harika bir fırsat sundu. Ben ve takım arkadaşarımla gelecek festivallerde de yer almayı sabırsızlıkla bekliyoruz".

Sokaklarda çocuk olmak: "Onların gözünde insan değiliz"

■ Haber Üsküdar – Ayşe Zeynep KISAKÜREK

Yoksulluk, istismar ve şiddet sokaklarda yaşamaya ve çalışmaya mecbur bırakılan on binlerce çocuk için günlük hayatın bir parçası.

İstanbul'da kasvetli ve dondurucu bir kış günü, artık adeta şehrin silüetinin parçası haline gelen sokak çocukları şiddetli soğuk ile yağmurun da tesiriyle bu kez kolayca göze çarpmıyor.

Galata Köprüsü'nde ilerlerken köprünün merdivenlerine sığınan genç bir kadın dikkat çekiyor. Titreyen ellerini güçlkle hareket ettirirken bakışlarında hızla göze çarpan bir ızdırap, kucağında sıkıca kollarına sardığı uyumakta olan küçük bir çocuk var.

Yalnızca birkaç yüz metre ötede ise, yere serdikleri karton yardımıyla ıslanmaktan kaçınmaya çalışan üç çocuk beliriyor. Aralarında en küçük olanı içine girdiği meyve-sebze kasasıyla kendisini sallayarak gülümsüyor, aileleriye yakınlarda yok.

Türkiye'de çocukları merkezine alan suçlar infial yaratmayı sürdürüyor. Sekiz yaşındaki Narin Güran'ın cansız bedeni, 19 günün ardından, Diyarbakır'daki evinden yaklaşık 1,5 km uzaktaki dere kenarında bulundu. Altı yaşındaki Şirin Elmas Hanilçi, Şişli'deki Feriköy Mezarlığı'nda kâğıt top layıcısı Mustafa Örün tarafından istismara uğradıktan sonra katledildi. İki yaşındaki Sila bebek, Tekirdağ'da cinsel istismara uğraması ve darp edilmesi sonucu kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti. Bu üç vaka kamuoyunun gündemini sarsan çocuk cinayetlerinden yalnızca birkaçı.

İstanbul Barosu'ndan Avukat Merve Erçakar'a göre, ülkemizde çocukların hakları, Türkiye'nin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin yanı sıra; Türk Ceza Kanunu,

Ceza Muhakemesi Kanunu, Çocuk Koruma Kanunu, 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazına Dair Kanun çerçevesinde düzenleniyor. Birleşmiş Milletler (BM) tarafından 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilen Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, Türkiye tarafından 14 Ekim 1990'da imzalandı ve 27 Ocak 1995'te Resmi Gazete'de yayımlanmasının ardından yürürlüğe girdi. Sözleşme'nin tarafları 18 yaşından küçük her bireyi şiddet ve istismardan koruyacak yasal ve toplumsal önlemleri almakla yükümlü.

Türkiye İstatistik Kurumu'na (TÜİK) göre, 2008-2016 yılları arasında çocuklar hakkında yapılan kayıp müracaatları da 104 bin 531 olarak kayıtlara geçti.

Yine TÜİK verilerine göre, 2023 yılında güvenlik birimlerine giden veya götürülen mağdur 242 bin 875 çocuğun yaklaşık yüzde 12'si cinsel istismar mağduru oldu. Bu, yaklaşık 29 bin çocuk anlamına geliyor. Kurumun verilerinin yanı sıra bu 29 bin çocuğun yüzde 85'inden fazlasında mağdurun kız çocukları olması dikkat çekti. Aynı yıl 178 bin 834 çocuk ise suça sürüklenme sebebiyle güvenlik birimlerine geldi veya getirildi.

CHP Diyarbakır Milletvekili Sezgin Tanrıkulu ise, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü dolayısıyla 2024'te hakları ihlal edilen ve öldürülen çocuklara ilişkin çeşitli kurumların verilerini paylaşarak, yalnızca 10 ayda 134 çocuğun hayatını kaybettiğine dikkat çekmişti.

Öte yandan Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verileri, 2024'te 19 kız çocuğunun babaları tarafından, bunlardan 9'unun ise anneleriyle birlikte öldürüldüğünü yazmıştı.

Neredeyse yarısı Suriyeli

Sokaklarda yaşamaya mecbur bırakılan, zorla çalıştırılan veya dilendirilen çocuklarsa bu suçlara karşı özellikle savunmasız durumda. 2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda yer alan Ağustos 2024 tarihli verilere göre; sokakta zorla çalıştırıldığı ve dilendirildiği tespit edildiği gerekçesiyle mobil ekiplerce müdahale edilen çocuk sayısı son beş yılda 50 bin 293. Rapora göre, bahsi geçen çocukların 19 bin 500'ü ise Suriyeli. Bu, sokaklarda dilenen ve zorla çalıştırılan çocukların neredeyse yarısı demek.

13 yaşındaki Mervan ve altı kardeşi, bu binlerce Suriyeli çocuğa dair yalnızca tek bir örnek. Kardeşler günlerini Edirnekapı'daki evlerinden bindikleri minibüsle yola koyularak para kazanmaya çalışarak geçiriyor.

Mervan, Marmaray vagonları arasında ilerlerken biraz ablasından biraz da YouTube'dan öğrendiği flütünü üflüyor. Yedi yaşındaki kardeşi Velid ise bir yandan elindeki mendilleri satıp bir yandan da zıplayarak yolcuların arasında geziniyor.

İki çocuk Ayrılıkçesmesi durağında inerek karşı istasyondaki trenden gelen diğer üç kardeşleriyle buluştuktan sonra durum değerlendirmesine giriyor ve daha sonra yemek molası veriyorlar. Mervan bir yandan soğuktan titrerken çok aç olduğunu söylüyor ancak yemeği kardeşlerinin bölüşmesine izin veriyor.

Edirnekapı'daki evlerinin yakınında araba yıkayarak çalışan babalarına yardım etmek için her gün sabahtan akşama dek çalıştıklarını anlatan çocuk, "Babama yardım edince çok mutlu oluyorum" diyor. Çocuklara göre, 'bazı anneler çalışsa da' kendi anneleri çalışmıyor ve ev işleriyle meşgul oluyor.

Bir odada dokuz kişi

Mervan ve ailesi Suriye'nin Halep şehrinde. 13 yaşındaki çocuk, kendisi orada doğduktan yalnızca iki ay sonra Türkiye'ye geldiklerini ve hayli akıcı konuştuğu Türkçe'yi de burada yaşayarak öğrendiğini aktarıyor. Bu sırada gelen bir trene kardeşi Zeyd'in binip gitmesi üzerine cebindeki eski model tuşlu telefonu göstererek bu sayede haberleştiklerini söylüyor ve "Biz böyle çalışıyoruz" diye ekliyor.

Suriye'deki son siyasi gelişmeler çerçevesinde Ramazan ayına kadar orada ev almayı hedeflediklerini söyleyen Mervan bu sayede ülkesine dönmeyi planladıklarını açıklıyor ve "Halep'e gitmek istiyoruz, ev alınca gideceğiz" diye ekliyor. Fakat aslında Türkiye'yi ve Türkçe'yi sevdiğini, gideceği için bir yandan üzüldüğünü vurgulayarak sözlerine şöyle devam ediyor: "Arapça'yı konuşmak istemiyorum. Türkiye'yi seviyorum. Türkçe konuşmak istiyorum. Evde olunca sıkılıyorum Arapça konuşmaktan. Suriye'ye gideceğimiz için çok üzgünüm. Ama bazen de hani 'Biz Suriyeliyiz' deyince 'Suriye'ye gidecek misiniz?' diye çok soruyorlar."

Kardeşler para kazanmak için flüt çalıp mendil satıyor, Mervan'a göre, günde 500 TL civarında kazanıyorlar. "Biz çok fakiriz ama Elhamdülillah evimiz var" diyen çocuk sobayla ısınmaya çalıştıkları evlerinin çok soğuk olduğunu ve anne-babaları da dahil olmak üzere dokuz kişi bir odada kaldıklarını kaydediyor.

"Okulu neden bıraktığımı biliyor musunuz?"

Kardeşler sokakları arşınlayarak hayat mücadelesi verirken, eğitimlerinin sekteye uğraması da kaçınılmaz oluyor. Zira çocuklardan ikisi Zeyd ve Velid kaçınıcı sınıfta olduklarını dahi karıştırıyor. Ablaları Haya beşinci sınıfta kalmış, Mervan ise yüzünde buruk bir ifadeyle okulu bıraktığını şu sözlerle anlatıyor: "Ben beşinci sınıfa gidiyordum, hani bıraktım ya, biliyor musunuz neden bıraktığımı? Bazıları küfür ediyordu, beni dövüyorlardı, bana ceza veriyorlardı."

Kendisine şiddet uygulayanların sınıf arkadaşları olmadığını anlatıyor ve başını yukarı-aşağı sallayarak bu kişilerin öğretmenleri olduğunu teyit ediyor. Daha sonra üzgün bir ifadeyle detaya girmeyi reddederek biraz ötedeki küçük kardeşini kontrol edeceğini söylüyor ve bir süre uzaklaşıyor.

Avukat Merve Erçakar konuyla ilgili, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 28. maddesini hatırlatıyor. Buna göre, çocukların eğitim hakkının fırsat eşitliği te-

melinde gerçekleşmesi gerektiği vurgulanmakta: "Eğer çocuklar eğitim imkanlarından ailelerinin ekonomik durumları, yaşadıkları bölgeler, dinleri, ırkları gibi ayrımlara tabi tutulmadan ulaşabiliyorlarsa işte orada eşitlikten söz edilir."

'Artık hiçbir şey yapmıyorum'

Mervan geri geldiğinde hikayesini aktarmayı sürdürürken, "Artık hiçbir şey yapmıyorum, sadece çalışıyorum" diyor. Sokaklarda çalışırken sayısız tehlikeyle yüz yüze gelmeleri muhtemel.

Çocuksu bir masumiyetle kendilerine kötü davranmaya kalkışan birisi olursa 'kaçtıklarını' kaydediyor. Mervan'ın tecrübelerine göre, onlara kötü davrananlar ağırlıklı olarak 'yaşlılar', sözlerine şu sözlerle devam ediyor: "Babamıza, annemize küfür ediyorlar, bize küfür ediyorlar. Bizi sevenler, 'Kaçın kaçın' diyor. Biz de gidiyoruz. Bir de rahatsız olanlar var. Gidip güvenliğe şikâyet ediyorlar, sonra güvenlik bizi çıkartıyor."

"İnsan değiliz onların gözünde"

Konuşmaları sessizlik içinde dinleyen ablası Haya araya girerek, "Yani ne sanıyorlar? İnsan değiliz onların gözünde" diye ekliyor. Mervan, "Biri bana vurdu" ifadesiyle ayrıca fiziki şiddetle de yüzleşmek zorunda kaldıklarının altını çiziyor.

İstanbul sokakları arasında mekik dokurken güvenlik güçlerinin de zaman zaman kendilerine müdahale ettiğini söylüyor: "Bazen zabıta bizi tutuyorlar, karakola da atıyorlar birkaç saat sonra bırakıyorlar. Kadıköy zabıtası bir kere tuttu beni, dedi ki 'Son kere, bundan sonra çocuk şubeye götüreceğiz.'"

Pek çok çocuk geleceğe dair hayallerini heyecan içerisinde anlatsa da Mervan durgun bir ifadeyle uzaklara bakarak yalnızca, 'hiçbir şey' diyerek ekliyor: "Eskiden futbolcu olacağım diyordum ama büyüdüm ya anladım."

Avukat Erçakar, sokakta yaşamaya mecbur kalan ve çalıştırılan bir çocuk tespit edildiğinde sürecin işleyişine şöyle değiniyor: "Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin altıncı maddesinde çocuğun temel yaşama hakkına sahip olduğu belirtildikten sonra, taraf devletler, çocuğun hayatta kalması ve gelişmesi için her türlü çabayı göstermekle yükümlü tutulmuştur. Ayrıca, çocuğun yaşama ve maddi-manevi varlığını geliştirme hakkı ile ilgili çeşitli hükümlere yer verilmiştir."

Erçakar, çocuğun menfaatinin veya kişiliğinin tehlikeye düşmesinin, çocuğa karşı veli veya vasinin yükümlülüklerini ihlal etmesinden bağımsız olarak çocuğun; sağlığının, gelişiminin, haklarının tehlikeye düşmesi anlamına geldiği görüşünde: "Çocuğun zarara uğrama tehlikesi altında bulunması devletin koruma mekanizmalarını devreye geçirmesi için yeterli."

'Mekanizma kilitleniyor'

Çocuğun kişiliğinin tehlikeye düşmesi durumunda hâkimin çocuğa koruyucu önlem alabilmesi için ek bir koşul daha arandığını belirtiyor. Erçakar bunu, 'anne babanın duruma çare bulamaması' veya 'güçlerinin yetmemesi' olarak açıklıyor.

"Çocuğun yararının gerçekleştirilmesi ve güvence altına alınması görevi ilk önce velayet hakkına sahip ana babaya, onlar arasında bir çatışmanın varlığı veya yetersiz kalmaları halinde, mahkemelere bırakılmıştır. Bu doğrultuda sistemde kaydı açılan çocuklar bakımından titiz bir takip mekanizması işletilerek çocuğun üstün yararı bakımından gerekli adımlar atılmaya çalışılmaktadır."

Avukat Erçakar'a göre, 'mekanizmanın kilitlendiği' birçok durum var: "Çocuk koruma altına alınmış olsa da, uygulamada tekrar suça sürüklenebilmekte ve suça sürüklenen çocuklar bakımından işletilmeye çalışılan mekanizmanın kilitlendiği çok durumla maalesef karşılaşmakta."

Sözlerinin devamında sokaklarda yaşamaya mecbur bırakılan, dilendirilen veya çalıştırılan çocuklarla karşılaşan kişilere yol gösteren Erçakar, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Alo 183 numaralı hattı aracılığıyla destek alınması gerektiğini kaydediyor. "Vatandaş bu numara üzerinden gerekli bildirimlerde bulunabilir, bu kapsamda çocuk koruma kanununda yer alan koruyucu ve destekleyici tedbirlerin uygulanmasını talep edebilir."

*Bu haberdeki çocukların isimleri değiştirilmiştir.

Kadınlar KADES konusunda kararsız: Biber gazına ve diğer savunma yöntemlerine yöneliyorlar

■ Haber Üsküdar – Elif ALTIN

Kadına yönelik şiddetin arttığı günümüzde, kadınlar kendilerini koruma adına KADES (Kadın Destek) uygulamasını kullanıyorlar ancak çoğu kadın uygulamanın eksiklikleri nedeniyle kendini güvensiz hissediyor. Görüşlerine yer verdiğimiz kadınlar, biber gazı ve elektroşok gibi geleneksel savunma yöntemlerinin daha etkili olduğunu vurguluyorlar. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Başkanı Avukat Fidan Ataselim, KADES'in amacına ulaşabilmesi için uygulama pratiklerinde yaşanan ihmallerin giderilmesi gerektiğini belirtiyor. İçişleri Bakanlığı'nın son verilerine göre, 2018 yılından bu yana geçen 6 yılda KADES'i telefonuna 6 milyon 597 bin kişi indirdi ve uygulamadan 1 milyon 219 bin ihbar yapıldı. İstanbul'un simge yerlerinden biri olan Taksim Meydanı'nda 10 kadınla konuştuk; KADES'i ve kendilerini koruma yöntemleri hakkında sorular sorduk. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun Başkanı Fidan Ataselim de görüşlerini paylaştı.

"Biber gazı taşıyorum"

İlayda Sağlam: "KADES'i indirdim ama kaydolma aşamasında bir türlü sisteme giriş yapamadım. Her seferinde hata verdi, bu yüzden sildim. Tekrar indirmeyi denemedim. KADES işe yarar mı, açıkçası bilmiyorum. Mantıken yararmış gibi geliyor ama sıkıntılı bir anda telefonda sinyal göndermenin zor olabileceğini düşünüyorum. Tek dayanak o olmamalı. Ben kendimi korumak için genelde yanımda biber gazı taşıyorum ve eğer güvenmediğim bir yolculuk yapıyorsam, taksi vs. arkadaşlarıma canlı konumumu atıyorum".

"Biber gazının daha etkili olduğunu düşünüyorum"

Merve Yiğit: "KADES uygulamasını indirdim, ancak hiç kullanmadım. Umarım kullanmak zorunda

da kalmam. KADES'in işe yaradığını veya yarayacağını düşünüyorum. Ancak, zamanında ulaşılabilir mi? Ben o KADES tuşuna bastıktan sonra ekipler gelene kadar iş işten geçer mi, açıkçası bilemiyorum. Kendimi korumak için biber gazı ile dolaşıyorum. Daha etkili olduğunu düşünüyorum".

"Telefonla konuşarak yürüyorum"

Hanife Arslan: "KADES uygulamasını indirmedim. KADES'in işe yaradığını ya da yarayacağını düşünmüyorum. Kendimi korumak için toplu taşıma kullanacaksam, sürekli eşime nerede olduğumu haber veriyorum. Canlı konum atıyorum, tek başıma ve korktuysam telefonla konuşarak yürüyorum. Biber gazı aldım kendime, sürekli çantamın içerisinde. İnşallah kullanmak zorunda kalmam. Toplu taşımalarda uyumuyorum artık".

"Kimseyle münakaşaya girmiyorum"

Sevval Anaç: "KADES uygulamasını indirmedim

ve hiç kullanmadım. KADES'in işe yarayacağını düşünmüyorum. Kendimi korumak için kimseyle münakaşaya girmiyorum. Biber gazı temin ettim".

"Biber gazı ve elektroşok taşıyorum"

Defne Bulut: "KADES uygulamasını indirdim ama hiç kullanmadım. KADES'in işe yaradığını ya da yarayacağını düşünmüyorum. Zamanında orada olabilirler mi, emin değilim. Kendimi korumak için biber gazı ve elektroşok taşıyorum. Fakat AVM gibi yerlerde içeri almadıkları için çoğu zaman sıkıntı yaşıyorum".

"Telefonumun SOS özelliği açık"

Selin Fırat: "KADES'i hiç indirmedim, bu yüzden de kullanmadım. İşe yarayabileceğini düşünüyorum. Ama olay anında kim nasıl o tuşa basabilir, bilemiyorum. Gece yürüdüğüm yerlere dikkat ediyorum ve konumumu yakınlarımla paylaşıyorum".

“İşe yarayacağını düşünmüyorum”

Aslı Sözer: “KADES uygulamasını hiç indirmedim. İşe yarayacağını düşünüyorum ancak daha çok yaygınlaştırılmalı ve bilinçlendirilmeli kadınlar. Kendimi korumak için arkadaşlarımda telefonda bulunan ‘bul’ özelliğinden aktif hale getirip o şekilde birbirimizin konumunu görerek koruduğumu söyleyebilirim. Biber gazı almayı düşünüyorum. Ani bir durumda hemen ulaşabilirseniz biber gazına, ilk müdahalede bize kaçacak zaman tanıyor, bu yüzden biber gazı bana mantıklı geliyor”.

“Alarm almayı düşünüyorum”

Belkıs Yavuz: “KADES’i indirdim, bu gündem olaylarından sonra. Uygulamayı hiç kullanmadım, çok şükür. İşe yarayabileceğini düşünüyorum ama tehlike anında nasıl olur, emin değilim. Yanımda biber gazı taşıyorum, alarm almayı düşünüyorum. Saat geç olduysa mutlaka aileme canlı konumumu iletiyorum ve etrafımdaki insanların konumumu bildiğine emin oluyorum”.

“3-5 dakika içinde geliyormuş”

Zeynep Çalı: “Uygulamayı indirmedim ama indirmeyi düşünüyorum. Kendim, şiddete maruz kalırsam çığlık atarım. Çevrede duyduğuma göre, KADES kullanarak yardım isteyen arkadaşlara en yakın mesafedeki ekip yönlendiriliyormuş ve ekipler üç veya beş dakika içinde geliyormuş. Bir de sessiz çığlık var; tehlike anında KADES yoksa, elinin ortasına siyah bir nokta yapıyorsun. Sonra çevredekilere gizlice avuç içini gösteriyorsun. Bu, ‘Tehlikeyim, lütfen yardım edin’ anlamına geliyor”.

“İhtiyaç duymam halinde göreceğiz”

Ezgi Yılmaz: “Bir kez indirdim ama telefon değişince tekrar indirmedim. Bu yaşanan olaylardan sonra indirmeyi düşünüyorum. İşe yarayıp yaramadığını ihtiyaç duymam halinde göreceğiz. Kendimi korumak için biber gazı almayı düşünüyorum” dedi.

“Savunma tekniklerine bakıyorum”

Nimet Karataş, savunma tekniklerini incelediğini söyleyerek, “Uygulamayı indirdim ancak kullanmadım. İşe yarayacağını düşünmüyorum çünkü göz açıp kapayıncaya kadar bir insan hayattan koparılabilir. Ne kadar hızlı gelirse gelsin, iş işten geçebilir. Daha etkili ve caydırıcı cezalarla bunların önüne geçilebileceğini düşünüyorum. Kendimi korumak için savunma tekniklerine bakıyorum. Onun dışında biber gazı vs. taşımak istiyorum ama kullanırsam bana zarar verecek kişiden daha fazla ceza alacağımı düşünüyorum” şeklinde konuştu.

“Kolluk geri arayıp tehlikenin boyutunu soruyor”

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu’nun Başkanı Avukat Fidan Ataselim, KADES’i bu kadar çok kişinin indirmiş olmasının hem iyi hem de hâlâ uygulamada eksikler olduğunu gösterdiğini belirterek, “Güvenilmemesinin sebebi, kötü uygulama pratikleri maalesef. Bize gelen başvurulardan da görüyoruz ki, KADES’e basıldığında kolluk geri arıyor ve tehlikenin boyutunu soruyor. Halbuki KADES’e basıldığında kolluk geri aramalı, anında o konuma gitmeli. Geri aramak, hayati riskle birlikte birkaç tehlike daha doğuruyor” dedi. Avukat Fidan Ataselim sözlerine şöyle devam etti: “Kadınların şiddet failinin yanındayken telefonda gerçeği söylemesinin mümkün olmaması, kolluğun başvurucuyu geri aradığında ‘fiziksel şiddet yoksa gelmiyoruz’ demesi ve ardından o kadının fiziksel şiddete uğraması gibi olumsuz sonuçlar doğuruyor. Kadınlar hayatlarından oluyor, şiddete uğruyor, failer ‘KADES’e bastın, ne oldu ki?’ diyor, hatta cesaretleniyor. Devletin kadını koruma iradesi, şiddet faileri dilinde alay konusu bile olabiliyor. KADES sayesinde hayata tutunmuş birçok kadın vardır, o yüzden kullanılmaya devam edilmeli ve yaygınlaşmalı. Ancak bu eksiklikler ve uygulamadaki ihmaller ortadan kaldırılmalı, aksi takdirde daha fazla hayat kaybedilebilir” ifadelerini kullandı.

“KADES amaca uygun işlerse daha fazla hayat kurtarır”

Uygulamanın amacına uygun kullanılması durumunda daha fazla hayat kurtaracağını söyleyen Ataselim, “Kadınları koruyan 6284 aylık Kanun’un (Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun) uygulamasında da çokça ihmalleri konuşuyoruz. Koruma kararı olmasına rağmen öldürülen kadınlar, uzaklaştırma kararlarının artık kısa süreli verilmesi, zorlama hapis kararlarının uygulanmaması nedeniyle öldürülen kadınlar gibi örnekler görüyoruz. Biber gazı belki sadece alan kişiyi koruyabilir ama bizlerin ‘asla yalnız yürümeceksin’ diyerek sürdürdüğümüz mücadele sonucunda 6284 etkin uygulanabilir ve nice kadın hayatta kalabilir” şeklinde konuştu.

KADES nedir?

KADES, “Kadın Destek Uygulaması”nın kısaltmasıdır. Türkiye’de Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından geliştirilen bu mobil uygulama, kadınların ve çocukların maruz kaldıkları şiddet, taciz veya tehdit durumlarında hızlı bir şekilde yardım alabilmeleri için tasarlanmıştır.

KADES’in işleyişi

Acil Durum Bildirimi: Kadınlar, tehdit veya şiddet anında uygulamadaki “acil durum” butonuna basarak en yakın kolluk birimine alarm gönderir.

Konum Bilgisi: Uygulama, kullanıcının bulunduğu konumu doğrudan kolluk kuvvetlerine ileterek hızlı müdahaleyi sağlar.

Ücretsiz ve Kolay Erişim: Uygulama hem Android hem de iOS cihazlarda ücretsiz olarak indirilebilir ve kullanımı oldukça basittir.

T.C. Kimlik Numarasıyla Doğrulama: Kullanıcılar uygulamayı indirdikten sonra kimlik bilgilerini doğrular ve aktif olarak kullanmaya başlayabilir.

Verilerle KADES

Eşitlik için Kadın Platformu’nun internet sitesinde yayımlanan verilere göre, KADES uygulaması 2023 yılında 7 milyon 365 bin kez indirildi. 2018’den bu yana uygulama üzerinden toplam 1 milyon 382 bin ihbar yapılırken, 193 bin kişi hakkında koruma kararı çıkarıldı. Ayrıca, KADES aracılığıyla yapılan ihbarlar sonucunda 1500 kişiye elektronik kelepçe uygulandığı ifade ediliyor. Buna karşın, kadınlar elektronik kelepçe uygulamasına ihtiyaç duyduğunda kelepçelerin boşalmasının beklendiği cevabını alıyor.

2024 ilk 6 ayında 205 kadın öldürüldü

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu’nun hazırladığı rapora göre, 2024 yılının ilk 6 ayında erkekler tarafından 205 kadın öldürüldü, 117 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu. İstanbul Sözleşmesi’nden çekilmesinden bugüne kadar olan süreçte her yılın ilk 6 ayına baktığımızda kadın cinayeti sayısının arttığını görüyoruz. 2021’in ilk 6 ayında 131, 2022’nin ilk 6 ayında 164, 2023’ün ilk 6 ayında 147, 2024’ün ilk 6 ayında ise 205 kadın öldürüldü.

Aynı raporda Türkiye’de 2023 yılında 315 kadın cinayeti yaşandığı, 248 kadının şüpheli şekilde ölü bulunduğu bildirildi. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu’nun hazırladığı raporda, Türkiye’de, son 15 yılda kadın cinayetlerinde azalma görülen tek yılın İstanbul Sözleşmesi’nin imzalandığı 2011 olduğu belirtildi.

Kayıplar ve umutlar: Savaş muhabirlerinin gözünden Suriye

Fotoğraf: Cem TEKEL

■ Haber Üsküdar - Bünyamin AYGÜN

Suriye iç savaşının 13 yıllık karanlık dönemi, HTŞ liderliğindeki muhaliflerin başlattığı topyekûn saldırılarla sona erdi. Beşar Esad'ın ülkeden kaçışı ve Baas rejiminin devrilmesi, Suriye'nin siyasi haritasını köklü bir şekilde değiştirdi. Savaşın başından beri bölgedeki gelişmeleri yakından takip eden Reuters foto muhabiri Ümit Bektaş, ABC News haber prodüktörü Engin Baş, savaş muhabiri Cem Tekel ve İHA foto muhabiri İsmail Coşkun, Halep, Lazkiye ve Şam gibi önemli şehirlerdeki son durumu değerlendirdiler.

Ümit Bektaş: "Suriye'de umutlar yeniden yeşerdi"

Suriye'deki gelişmeleri 2011 yılından bu yana yakından takip eden Reuters foto muhabiri Ümit Bektaş, Esad rejiminin devrilmesine uzanan süreçteki saldırılar sırasında sahada görev alarak, savaşın gerçek yüzünü ve halkın yaşadığı zorlukları haberleştirdi. Suriye'deki trajedinin yıllardır sürdüğünü, ancak son bir ayda beklenmedik bir hızla bir dikta rejiminin yıkıldığını söyleyen Bektaş, "Gözlemlediğim kadarıyla umutlar yeni-

den yeşerdi. Eğer geçiş süreci sağlıklı bir şekilde yürütülürse sadece Suriye için değil, tüm dünya için yeni bir umut kaynağı olabilir" dedi.

Esad'ın devrilmesi ve yeni yönetimin oluşumu hakkında görüşünü paylaşan Bektaş, "Diktatörlerin saltanatlarının yıkıldığını görmek çok güzel. Yeni yönetimin elinde tarihi bir fırsat var, umarım ülke kaos batağına sokulmadan düzlüğe çıkar. Savaşın izleri Suriye'nin şehirlerinde derin bir şekilde hissediliyor. Hiç girilemez denilen Lazkiye ve Tartus gibi şehir merkezlerinde bile çatışmanın izlerine rastladım. Altyapı harap olmuş ve yüz binlerce bina ya yıkıldı ya da kullanılamaz hale geldi" dedi. "Bir dikta dönemi sona erdi ve önlerinde umut dolu yeni bir yol var" diyen Bektaş, ancak HTŞ'nin altında toplanan silahlı grupların sayısının 70 civarında olduğunu hatırlattı. Bu grupları silahsızlandırmanın ve yeni bir Suriye ordusu kurmanın zor bir süreç olacağını vurguladı.

"Savaş muhabiri olarak eziliyoruz ama delirmiyoruz"

Uzun yıllar boyunca savaş bölgelerinde bulunmanın ruh haline etkisini de paylaşan Bektaş şunları söyledi: "Uzun yıllar trajedilere tanık olmak insana bir nebze de olsa bu trajedilerle baş etme yetisi kazandırıyor. Eziliyorsunuz ama delirmiyorsunuz. Gazeteciliğe olan inancım tam ancak olaylarda hiçbir dahli olmayan çaresiz çocukların dramı her zaman beni derinden yaralıyor."

Engin Baş: "Halk dönmek istiyor ama yıkım çok büyük"

Suriye iç savaşı yalnızca bölgeyi değil tüm dünyayı etkileyen, biteceğine neredeyse inanılmayan bir süreç haline gelmişti. Bu süreçte yaşananları yakından takip eden gazetecilerden biri olan ABC News haber prodüktörü Engin Baş, Suriye'nin

bugün geldiği noktayı ve savaşın halk üzerindeki etkilerini değerlendirdi. Engin Baş, Suriye'nin uzun yıllardır takip ettiği bir ülke olduğunu vurgulayarak, teknolojinin önemine dikkat çekti. Baş, "Savaş öncesinde Esad rejiminin halka baskıcı tutumunu biliyorduk ancak iletişim olanaklarının artmasıyla yaşananların gerçek boyutları daha görünür hale geldi. Zamanında Hama'da Baba Esad döneminde yapılan katliamlar kapatıldı ve sansürlendi. Ama artık bu mümkün değil" açıklamasında bulundu. Baş, "Savaşın izleri Suriye'nin şehirlerinde derin bir şekilde hissediliyor. Halep'in kuzeyi, Rusya'nın desteğiyle gerçekleştirilen bombardımanlar sonucu tamamen yıkıldı. Halep'i muhaliflerden aldıktan sekiz yıl boyunca Esad Halep'te bir çivi bile çakmamış. O güzelim kent maalesef yıkılmış, adeta bir harabeye dönüşmüş. Ama buna rağmen Haleplilerin geri dönme arzusuna şahit oldum. Yıkım o kadar büyük ki, dönüş pek mümkün görünmüyor" dedi.

"Nusayriler rövanş korkusu yaşıyor"

Muhalif grupların yeni yönetimi oluşturma sürecini değerlendiren Baş, bu sürecin Suriye halkı için sağlıklı bir sona ulaşip ulaşamayacağı konusunda, "Hem sahada hem sosyal medyada gördüklerime dayanarak, Suriye insanının beklentilerini ve özlemlerini anlamaya çalıştım. HTŞ

Fotoğraf: Ümit BEKTAŞ

yönetimi, azınlıklara saygı gösterme konusunda adımlar atmaya çalışıyor. Örneğin, 25-26 Aralık'ın resmi tatil ilan edilmesi, Hristiyan topluma yönelik bir saygı göstergesi olarak değerlendirilebilir" dedi.

Savaş boyunca halkın psikolojik durumunu gözlemleyen Baş, Suriye'de bir umut hakim olduğunu belirtti. "Halk genel olarak umutlu. Ancak Nusayri toplumu için durum kaygı verici. Onlar bir rövanş alma korkusuyla yaşıyor. Ama genel manada Suriyelilerin kendilerini yeniden inşa etme arzusunu gözlemledim" ifadelerini kullandı.

Fotoğraf: Ümit BEKTAŞ

Esad istihbaratının kara listesindeki savaş muhabiri: Cem Tekel

Suriye'de yaşanan son gelişmeleri ve bu süreçteki gözlemlerini paylaşan savaş muhabiri Cem Tekel, "Bir daha dünya gözüyle Şam'ı görebileceğimi açıkçası hiç düşünmemiştim. Esad'ın eli kanlı istihbarat örgütü El Muhaberat'ın kara listesinde aranan biri için bu gerçekten imkânsız gibi görünüyordu. Ama şimdi bu gerçek oldu. HTŞ'nin 27 Kasım 2024'te başlattığı operasyon yıllar içinde kâğıttan kaplana dönüşen rejimi günler içinde yıktı. Süreci başından itibaren takip eden bir gazeteci olarak bu yeni durumu görmeden edemedim" diyerek gazetecilikte fikri takibin önemine dikkat çekiyor.

Suriye'ye giriş yaptığında içindeki heyecanı tarif etmekte zorlanan Tekel, "Ticaretin merkezi yıkılmış ve kavrulmuş Halep... Acıların dile geldiği bu kadim şehir, her binasında iç çatışmanın izlerini taşıyor. Ancak bu kez çatışma dinmiş, yakalanma veya vurulma korkusu da yok. Halep yıllarca haberciler için ölüm demektir; birçok muhabir bu şehirde saldırılara maruz kalmıştı. Ancak bugün Halep, umut dolu bir görüntü sunuyor. 2012 yılında şiddetli çatışmaların yaşandığı Halep Kalesi, şimdi selfie çekirtmek isteyenlerle dolup taşıyor. Halep'in tarihi Kapalı Çarşısı yıkılmış. Esad, geçen onca yıla rağmen tamir ettirmemiş. Belli ki, kendince bu durumu bir ceza olarak görmüş" şeklinde anlatıyor.

"YPG bölgesine giren muhalifler öldürüldü"

Emevi Camisi'nin yanından geçerken, YPG terör örgütüne bağlı grupların bulunduğu mahallelere gitmemesi gerektiği uyarısını aldığını da belirten Tekel, "Bu durumun doğruluğu birkaç gün sonra kanlı bir şekilde anlaşıldı. İki muhalif savaşçı, Halep'te yanlışlıkla girdiği YPG bölgesinden ölü

Fotoğraf: İsmail COŞKUN

olarak çıkarıldı" şeklinde tanıklığını ifade ediyor. Savaşla birlikte gelen yıkımın yanı sıra, Suriye halkının yaşam tarzındaki değişiklikler hakkındaki gözlemlerini ise şöyle aktardı: "Halk, rahatça gezip alışverişini yapıyor. Kadınların tamamı kapalı, alkol yasak; ancak sigara ve nargileye evlerde izin veriliyor. Basın özgürlüğü ise sınırlı. Geçtiğimiz aylarda başlayan sokak gösterilerine HTŞ mensupları sert tepki gösterdi ve bu olaylarda hayatını kaybedenler oldu. Fakat şunu da söylemeliyim ki, İdlib'deki HTŞ'nin merkezi yani yeni lider Ahmet Şara'nın kalesinde sadece trafik polisleri var. Çekim yaparken yanıma bir kişi bile gelip 'Burada ne yapıyorsunuz?' demedi."

"Öylece bırakıp kaçmışlar"

Şam izlenimlerini aktaran Tekel, "El Muhaberat'ın karargahına girmek benim için son derece önemli bir deneyim oldu. Orta Doğu'nun en derin planlarının yapıldığı, suikast emirlerinin verildiği yerde olmak çok garip. Bu duvarların arasında çok kritik kararlar alındı. Suriye ordusunun Mezze Askeri Havalimanı'nda ise onlarca tank ve zırhlı araç görüyorum. Öylece bırakıp kaçmışlar!" diyor.

İsmail Coşkun: "Uluslararası topluma da büyük sorumluluk düşüyor"

Halkının büyük kısmını ilk kez bu kadar mutlu gördüğünü söyleyen İHA muhabiri İsmail Coşkun, "Zafer kazanan muhaliflerin bu mutluluğunun kalıcı olabilmesi için uluslararası topluma da büyük sorumluluk düşüyor. Suriye'de yaşananlar

yalnızca bir rejimin çöküşü değil aynı zamanda halkın kendi iradesine sahip çıkmasının da bir göstergesidir. Bu kadar yıkımın ve acının yaşandığı bir ülkenin tek başına ayağa kalkması kolay olmayacaktır" dedi.

Suriye izlenimlerini anlatan Coşkun şöyle devam etti: "HTŞ İdlib'de yıllardır 4 milyonluk bir nüfusu yönetiyor, birçok Avrupa ülkesinin nüfusundan daha fazla. İdlib'deki mevcut düzeni incelediğinizde, HTŞ'nin buradaki tecrübeleri sayesinde Şam ve diğer şehirleri de kolaylıkla ayağa kaldırdığını görebilirsiniz. Rejimin devrilmesinin ardından HTŞ'nin hızlı hareket ederek Suriye genelinde önemli ölçüde kontrolü ve düzeni sağlamayı başardı. Bunun en önemli örneklerinden biri, Şam Havalimanı'nın kısa sürede yeniden hizmete alınarak uçuşlara açılmasıdır. Bu da gösteriyor ki önümüzdeki süreçte Suriye genelinde yeni ve önemli gelişmelere tanık olacağımızdan şüphe yok. Humus ve Hama gibi önemli şehirlerde de binaların büyük bir kısmına baktığınızda bile savaşın derin izlerini görüyorsunuz. Bunların giderilmesi ciddi zaman alacak."

Suriye'nin geleceği hakkında umut verici bir tablo çizen Coşkun, izlenimlerini şu sözlerle tamamladı: "Başkent Şam'a baktığımızda, yıkıntılar şehrin giriş kısmında kendini gösteriyor. Şam'ın birçok noktası, özellikle kırsal mahalleler neredeyse harabeye dönmüş. Örneğin şehrin en simgesel bölgelerinden biri olan Emevi Meydanı'nda hayat normal bir şekilde akarken, sadece 10 kilometre mesafede bulunan Yermuk bölgesinde tek bir sağlam bina bile görmek mümkün değil."

Fotoğraf: Cem TEKEL

Depremden iki yıl sonra Antakya: Mücadele ve umut

■ Haber Üsküdar - Sude Kader AYKIN

2023 yılının 6 Şubat günü, Kahramanmaraş merkezli 7,8 büyüklüğündeki deprem, Antakya'da derin bir sarsıntıya ve yıkıma yol açmıştı. Tarihi dokusu ve kültürel mirasıyla bilinen Antakya, sabahın erken saatlerinde yaşanan depremle neredeyse tamamen enkaza dönüşmüştü. Binlerce bina yerle bir olurken, on binlerce insan hayatını kaybetti.

Kaybolan tarih

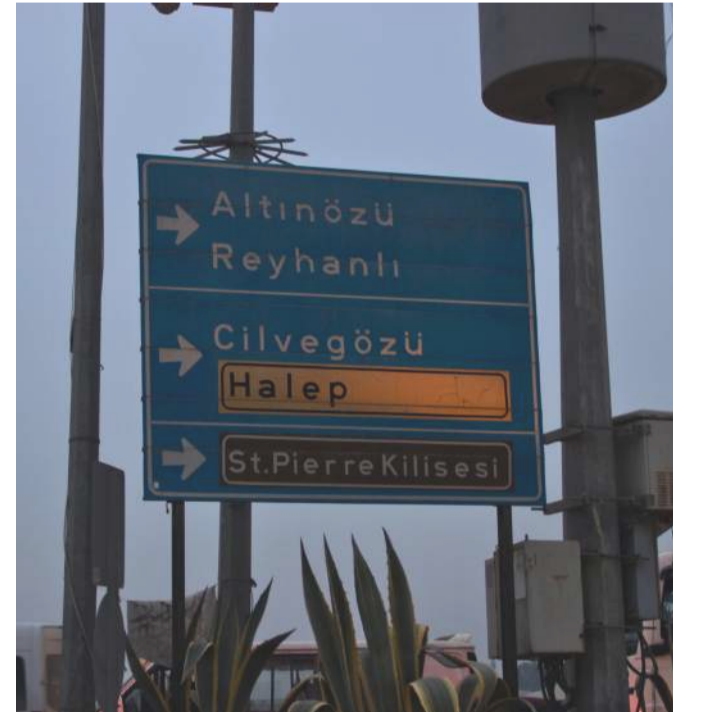
Deprem, Antakya'nın kültürel yapısına ve tarihine büyük zarar verdi. Şehrin kalbi olarak bilinen Saray Caddesi, depremden en fazla etkilenen bölgelerden biriydi. Daha önce turistlerin ve yerel halkın buluşma noktası olan bu cadde, aradan iki yıl geçmesine rağmen hala enkaz yığınlarıyla dolu. Dron pilotu Alper Şener'in deprem öncesi ve sonrası çektiği görüntüler, yıkımın boyutlarını bir kez daha gözler önüne seriyor. Bir zamanlar ışıl ışıl parlayan caddenin yerini şimdi boş araziler almış durumda. Bu görüntüler, şehrin kaybettiği zenginliği hatırlatan bir belgesel niteliğinde.

Yeniden inşa süreci yavaş ilerliyor

Depremin üzerinden iki yıl geçmesine rağmen, Antakya'da yeniden inşa süreci ağır aksak devam ediyor. Şehir genelindeki enkazlar kaldırılmış olsa da birçok bölge hala eski canlılığını kazanabilmiş değil. Saray Caddesi gibi merkezi noktalar hem fiziksel hem de sosyal açıdan yeniden canlanmaya

çalışan bölgeler arasında. İnsanların tekrar sosyalleşebilmesi için öncelikle şehrin inşasının hızlandırılması ve yaşanılabilir bir yer haline gelmesi gerekiyor. Deprem sonrası barınma sorunu yaşayan binlerce kişi, konteyner kentlerde yaşamaya devam ediyor. Buralarda elektrik ve su kesintileri, hijyen sorunları ve altyapı eksiklikleri günlük yaşamı olumsuz etkiliyor. Özellikle yaz aylarında artan sıcaklıklar, klima ve vantilatör dağıtımı gibi önlemlere rağmen yaşam koşullarını zorlaştırıyor. Hatay Barınma Hakkı Platformu, konteynerlerde yaşamın dayanılmaz hale geldiğini belirterek,

kalıcı konutlara geçiş sürecinin hızlandırılmasını talep ediyor. Ancak bu sürecin tamamlanması için daha fazla zamana ve kaynağa ihtiyaç var. Şehirde ulaşım sorunları da devam ediyor. Halk özellikle çocuklarını okula gönderirken servis bulmakta zorluk yaşıyor ve çözüm için henüz bir planın hazırlanmadığı biliniyor. Halka kulak verdiğimizde ise, sürekli durumlarını anlatmaktan sıkıldıklarını, çözüme ulaşamadıkları için anlatmaktan yoruldukları yanıtını alıyoruz. Antakya'da altyapı çalışmaları kadar iletişim faaliyetlerine de önem verilmesi gerektiği gerçeği dikkat çekiyor.

Deprem sonrası Hatay'da eğitim sorunlarla devam ediyor

Fotoğraf: Birleşmiş Milletler Türkiye

■ Haber Üsküdar - İlkcan DEMİR

200 bin kişinin konteyner kentlerde kalmaya devam ettiği Hatay'da ulaşım, elektrik, su ve alt yapı gibi sorunların yanında, eğitim de sorunlarla devam ediyor.

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremde Hatay'daki okulların yüzde 17'si yıkılmıştı. Eğitim Reformu Girişimi tarafından hazırlanan Eğitim İzleme Raporu'na göre depremden önce 14 bin 724 olan derslik sayısı depremde 8 bin 45'e düşmüş, dersliklerin yüzde 45'i kullanılamaz hale gelmişti.

Hatay'daki depremin öğrenciler ve eğitim hayatı üzerindeki etkilerini ve süreci ilk ve ortaokul öğretmeni Başak T. ile konuştuk.

"Yakınlarını kaybeden öğrenciler okula gelmediler"

"Deprem, öğrencilerin eğitim hayatlarını nasıl etkiledi?" şeklindeki sorumuza Başak T. "Yakınlarını kaybeden öğrenciler 3-4 ay boyunca okula gelmediler, sınava girmediler. Yakınlarını kaybetmeleri nedeniyle daha sessiz oldular yakınlarını kaybetmeyen öğrencilerde de bu durum etki gösterdi. Deprem bölgesi olması nedeniyle bölgedeki öğrencilerin devamsızlığı görmezden gelindi. Bu durum eğitimde aksaklıklara neden oldu" dedi.

"Okullarda sıkışık bir eğitim düzeni hakimdi"

"Eğitimde aksaklıklar yaşandı mı?" sorusuna Başak T. "Yıkılan okulların öğrencileri sağlam okullara transfer edildi. Dersler 40 dakikanın altına indirildi. Benim çalıştığım okul bile henüz 2 ay önce tadilatını bitirdi, hâlâ tam anlamıyla tüm hasar tamir edilmiş değil. Okulların laboratuvarları o şekilde kaldı, öğrenciler laboratuvarlarda ders göremiyor. Okullar sabahçı-öğlenci sisteminde çalışıyor" şeklinde konuştu.

"Yakınlarını kaybeden öğrenciler için hizmetler arttırıldı"

"Okullarda, öğrencilerin yaşadıkları travmaların üstesinden gelmelerine yardımcı olmak için psikolojik danışmanlık hizmetleri sunuldu mu?" sorusuna Başak T. "Yakınlarını kaybeden öğren-

ciler için rehberlik hizmetleri arttırıldı. Rehber öğretmenler görevlendirildi. Aynı zamanda bu öğrenciler öğretmenler tarafından gözetim altına alındı. İl genelinde toplantılar düzenlendi, bu toplantılarda alınan kararlarla futbol, voleybol, basketbol gibi spor dallarında müsabakalar düzenlendi. Futbol turnuvasına Arda Turan, Burak Yılmaz gibi tanınmış futbolcular gelerek destek verdiler" dedi.

"Eğitimde toparlanma sürecini yavaş buluyorum"

"Eğitim sürecinin toparlanma hızı nasıl?" sorusuna Başak T. "Eğitimin toparlanma sürecini yavaş buluyorum. Depremın ikinci yılı olmasına rağmen aynı okul binasını 3-4 farklı okulun öğrencilerinin kullandığını görüyoruz. Ulaşımındaki zorluklarla birlikte hem farklı ilçelerdeki öğrenciler okulların bulunduğu ilçelere gelemiyor hem de farklı sosyal çevrelerde kendilerini iyi hissetmiyorlar" diye cevap verdi. Konteyner okullardaki öğrencilerin ise soğuk havalarda sıkıntı yaşadığını belirten Başak T. "Konteyner okullar çok soğuk olabiliyor, özellikle sabah saatlerinde ve okul çıkış saatlerinde öğrenciler sıkıntı çekiyor. Yağışlı havalarda su sızması ve rutubet oluşuyor" diye cevapladı.

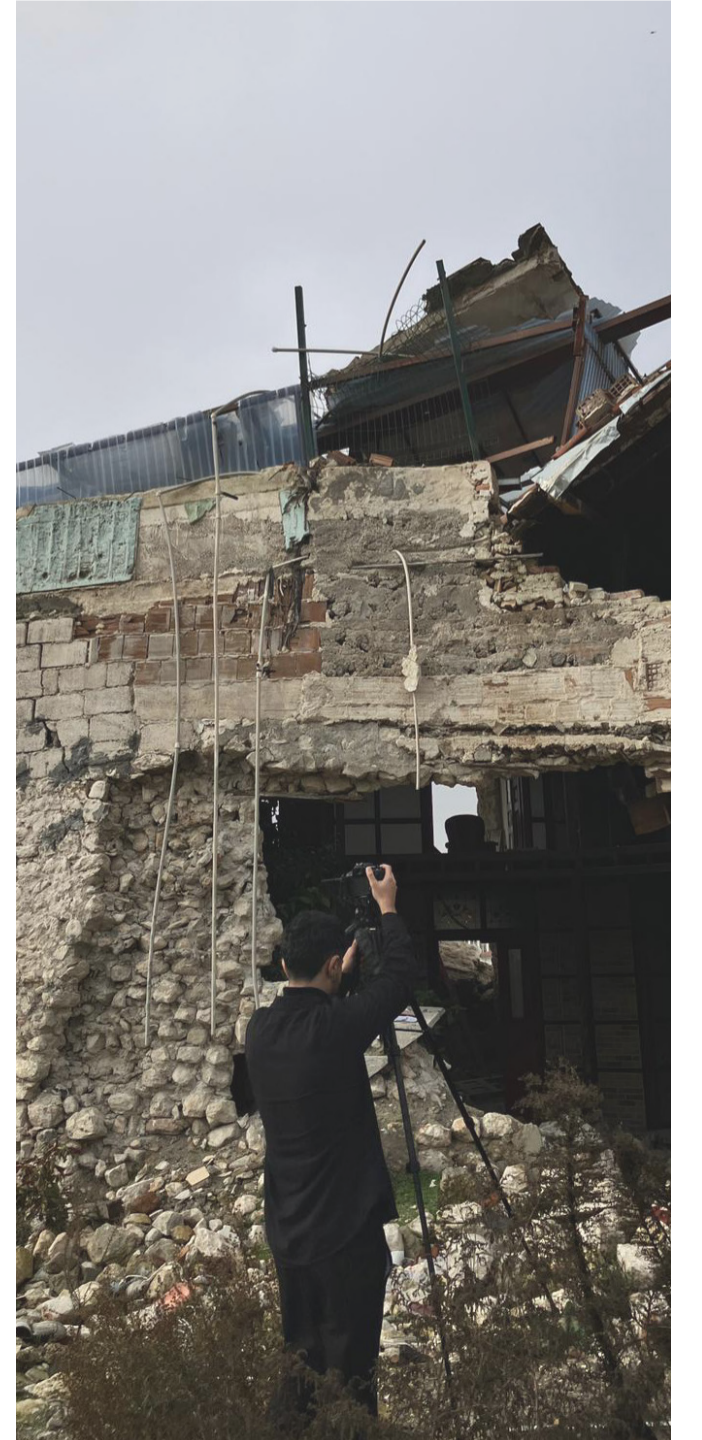
"Uzaktan eğitimde öğrenciler derslere katılmadı"

"Uzaktan eğitim sürecinde sorunlar nelerdi?" sorusuna Başak T. şöyle cevap verdi: "Çoğu öğrenci uzaktan eğitimde gerçekleşen dersleri takip edemedi. Birçoğunun bilgisayarı yoktu. Olanlar da internet veya hat çekmediği için derslere katılmadı. Öğretmenlerin en büyük sorunu öğrencilere ulaşamamaktı" ifadeleriyle yanıt verdi.

"Altyapı yetersiz ise dijital eğitim kararı yanlıştı"

"İki yıllık deprem sürecinde eğitimle ilgili yapılan hatalar nelerdir" sorusuna öğretmen Başak T. "Öncelikle çocuklara verilen afet eğitiminin iki yıllık süreçte ne kadar yetersiz olduğunu gördüm. Bu eğitimlerin artırılması gerekiyor. Ayrıca dijital eğitime geçildiğinde teknolojik araçları nasıl kullanacağını veya dijital araçlar ile eğitim kurumlarının uygulamalarına nasıl gireceğini bilmeyen

öğrencilerimiz vardı. Böyle bir şeyin bir daha yaşanmadan eğitiminin verilmesi lazım. Eksikliklere gelirse, dijital eğitim kararı alınıyorsa o bölgede altyapının yeterli olması gerekiyor. Altyapının yeterli olmadığı bir bölgede bu kararı alıyorsanız büyük bir yanlış yapıyorsunuz. Eğer süreçte bu sorunları çözerseniz eğitim ile ilgili problemi daha kolay atlatabilirsiniz" dedi.

Sudan'daki iç savaştan en çok çocuklar etkileniyor

■ Haber Üsküdar – Emine BOZKURT

Sudan'da 2023 yılında patlak veren iç savaş birinci yılını doldurdu. Sudan ordusu komutanı Abdulfettah el Burhan ve Hızlı Destek Kuvvetleri (RSF) arasında devam eden iç savaş ülkenin altyapısını yerle bir etti, milyonlarca insanın evlerini terk etmesine yol açtı, çocuklar ise iç savaşın en çok bedel ödeyenleri oldu.

İki lider arasındaki anlaşmazlığın bedelini çocuklar ödüyor

15 Nisan 2023'te gerginlik başkent Hartum'dan başlayarak iç savaşa dönüştü ve ülkeye yayıldı. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) Başkanı, Sudan'ın çocuklar için dünyadaki en kötü yerlerden biri olduğunu söylüyor. Sudan ekonomisi yerle bir oldu ve ülkede gıda yetersizliği baş gösterdi. savaştan iki taraf, yani Sudan ordusu ile Hızlı Destek Güçleri (RSF) adlı yarı askerî grup, ihtiyaç duyulan yardımların dağıtımını kısıtlıyor.

Catherine Russell, BBC'ye yaptığı açıklamada, çocukların bu açlık krizinin en sert tarafında yer aldığını söyledi: "9 milyon çocuk düzenli olarak yeterli beslenemiyor ve yaklaşık 4 milyon çocuk da akut yetersiz beslenmeyle karşı karşıya, bu nedenle gelecekte istikrarsızlığa yol açabilecek kayıp bir nesil olma tehlikesi baş gösteriyor".

UNICEF sözcüsü James Elder, Sudan'daki savaşta binlerce çocuğun öldürüldüğünü veya yaralandığını söyledi. Elder, "5 milyon çocuk evlerini terk etmek zorunda kaldı. Her gün ortalama 10 bin kız ve erkek çocuk yerinden ediliyor. Bu da Sudan'ı dünyanın en büyük çocuk yerinden edilme krizi haline getiriyor. Bu aynı zamanda bir ihmal krizidir. Sudan'da çocuklara yönelik sayısız vahşetin çoğu, çoğunlukla çok sınırlı erişimin bir sonucu olarak, bildirilmemiştir" dedi.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) Dış İlişkiler Direktörü Dominique Hyde, Birleşmiş Milletler Cenevre Ofisi'nin haftalık basın toplantısında değerlendirmelerde bulundu. Hyde, Sudan'da bir yıldan uzun süredir akıl almaz acılar, vahşetler ve yaygın insan hakları ihlallerinin yaşandığını, dünyanın ilgisinden uzakta her dakika binlerce hayatın savaş ve şiddet nedeniyle yıkıldığını dile getirdi.

Savaşan taraflar değişse de savaşın mağdurları değişmiyor

Sudan'ın başkenti Hartum'da 80 yaşındaki cami imamı İmam Muhammed A. Abdülkadir, "İkinci Sudan İç Savaşı sırasında çocukların hayatı gerçekten çok zor geçti. O dönemde terör yüzün-

den büyük acılar çektiler, özellikle güneydeki sistematik katliamlar sonucu pek çok çocuk ya ailesiz kaldı ya da hayatını kaybetti. Yalnız kalan çocuklardan bazılarını isyancılar zorla askere aldı. Yaklaşık 22 yıl süren bu savaş nihayet bitti. Yokluk ve sömürgecinin izleri topraklarımızda devam ederken Kuzey Sudan halkı olarak bir şekilde ayağa kalmayı başarmıştık ancak benzer bir savaş tekrar başladı. Her şey değişti, savaşanlar, uğruna savaşanlar, ancak değişmeyen tek şey bu savaşın gerçek mağduru olan çocuklar ve geleceğimiz oldu" ifadelerini kullandı.

Sudan'a yaklaşık bir yıldır gıda yardımları ulaştırılmıyor. İç savaş yüzünden sınır güvenliği bozulmuş durumda. Birleşmiş Milletler'e göre Sudan'daki durum 2025 yılı içinde 2 kat daha vahim hale gelecek. Sudan'ın içerisinden geçtiği bu durum Birleşmiş Milletler ve Afrika Birliği gibi uluslararası örgütlerin etkisizliğini gösteriyor.

ABD'nin Sudan Özel Temsilcisi Tom Perriello, "Uluslararası ortaklarımızla birlikte şiddetin

durdurulması ve tam insani erişime nasıl ilerleyebileceğimize dair somut bir eylem planı ve bir izleme uygulama mekanizması oluşturmak için ilerleyeceğiz. Bunlar çoktan yapılması gereken şeylerdi" dedi.

2023 yılının Nisan ayından bu yana devam eden savaş, 25 milyondan fazla insanı etkileyen bir insani krize dönüştü. Binlerce can kaybı yaşandı ve milyonlarca sivil, mülteci olarak yaşamaya başladı. 2021 yılında Sudan Silahlı Kuvvetleri (SAF) Başkanı General Abdulfettah el-Burhan darbeyle ülkede iktidarı ele geçirmişti. "Hemedti" olarak bilinen Hızlı Destek Güçleri'nin (RSF) lideri General Mohamed Hamdan Dagalo de bu süreçte ona yardım etti. Ancak iki lider iktidarı nasıl paylaşacakları konusunda ve RSF'nin gelecekteki rolü ve finansmanı hakkında anlaşmazlık yaşadı. Ana anlaşmazlık noktalarından biri, 100 bin kişilik RSF'yi orduya dahil etme planları ve daha sonra yeni gücü kimin yöneteceğiydi.

Kadına şiddet genetik mi, kültürel mi?

■ Haber Üsküdar - Eda Nur HARMANDA

Birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de kadına yönelik şiddet, yalnızca bireyleri değil tüm toplumu derinden etkileyen ve çözüm bekleyen bir sorun. Peki bu şiddetin kökenleri genetik mi yoksa kültürel mi? Üsküdar Üniversitesi Yeni Medya ve İletişim Bölüm Başkanı Doç. Dr. Gül Esra Atalay ile Genetik ve Adli Bilimler Uzmanı Doç. Dr. Kaan Yılcıoğlu, kadına şiddet sorununun genetik ve kültürel boyutlarını Haber Üsküdar’a değerlendirdiler.

Doç. Dr. Gül Esra Atalay: “Kadına şiddet ataerkil yapının bir ürünü”

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Medya ve İletişim Bölüm Başkanı Doç. Dr. Gül Esra Atalay, ataerkil toplum yapılarında kadının ikincil bir pozisyonda, erkeğin ise daha güçlü bir sosyal grup olarak konumlandırıldığını belirtiyor. Bu yapı içinde yetiştirilen bireylerin, kadın-erkek arasındaki güç dengesizliğini içselleştirdiğini ve kadına yönelik şiddeti normal bir davranış olarak görme eğiliminde olduklarını ifade ediyor.

“Ataerkil toplumda kadın, çoğu zaman erkeğe bağımlı ve daha az değerli bir birey olarak görülüyor. Bu algı, erkeklerin kadına karşı şiddeti gerekçelendirmesine olanak tanıyor” diyen Atalay, toplumun geneli bu şiddeti olağanlaştırdığı için bireylerin de bu davranışa kayıtsız kaldığını vurguluyor.

Kültürel normlar şiddeti nasıl besliyor?

Kültürel normlar ve değerler, kadına yönelik şiddetin normalleşmesinde büyük rol oynuyor. Sosyalleşme süreci ile bireyler, doğdukları andan itibaren aile, okul, medya ve diğer toplumsal etkileşimler aracılığıyla kadın ve erkek rolleriyle ilgili normları öğreniyorlar. Atalay, “Eğer bu normlar kadını değersizleştiriyorsa, toplumda kadına yönelik şiddet de aynı şekilde normalleşiyor” diye belirtiyor.

Kadına yönelik şiddeti uygulayan failerin sıklıkla şu tür gerekçeler sunduğunu ekliyor: ‘İstediğim şekilde davranmadığı için’, ‘Sözümü dinlemediği için’ ya da ‘Beni aldattığı için...’ Bu gerekçeler, erkeğin kendi otoritesine yöneltilen bir tehdit olarak algılanıyor ve şiddeti meşrulaştırıyor.

Doç. Dr. Gül Esra Atalay

Eğitim ve farkındalık şiddeti azaltabilir mi?

Eğitimin önemi bu noktada bir kez daha öne çıkıyor. Atalay, “Eğitim, insanların farkındalık kazanmasında büyük rol oynar” diyerek Türkiye’de son yıllarda kadına yönelik şiddeti önlemek adına yapılan farkındalık çalışmalarına dikkat çekiyor.

Ancak, sadece eğitimsiz kesimlerde değil, eğitimli bireyler arasında da bu tür olumsuz davranışların görüldüğünü belirtiyor. “Eğitim tek başına yeterli değil; toplumsal normların kadın ve erkeği nasıl konumlandığı çok daha etkili” diyor.

Medya ve toplumsal algı

Medyanın bu süreçteki etkisi de göz ardı edilemez. Atalay, “Medya, toplumsal normları şekillendirme ve şiddeti normalleştiren algıları değiştirme konusunda büyük bir sorumluluk taşıyor” diyor. Yeşilçam sinemasından günümüz televizyon dizilerine kadar medyada, kadına yönelik şiddeti romantize eden veya normalleştiren temsillerin yer aldığına dikkat çekiyor.

temsillerin yer aldığına dikkat çekiyor.

Yeşilçam sinemasından günümüz televizyon dizilerine kadar medyada, kadına yönelik şiddeti romantize eden veya normalleştiren temsillerin yer aldığına dikkat çekiyor Doç. Dr. Gül Esra Atalay. “Eskiden filmlerde dayak yiyen kadınlar, sonunda şiddet uygulayan erkekleri affediyordu. Bu durum toplumda şiddeti meşru kılıyordu. Günümüzde bu tür temsiller azalmış olsa da hala üstü kapalı şekilde devam ediyor” diyen Atalay,

medya içeriklerinin toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik edecek şekilde düzenlenmesi gerektiğini vurguluyor.

Çözüm mentalite değişikliğinde

Doç. Dr. Atalay’a göre, kadına yönelik şiddetle mücadelede temel gereklilik, toplumsal bir mentalite değişikliği. “Eğitim sistemimize toplumsal cinsiyet eşitliğini yerleştirdiğimizde, çocuklarımıza kadın-erkek eşitliğini öğrettiğimizde ve bu farkındalığı aile içinde yaygınlaştırdığımızda bu sorun yavaş yavaş çözülecektir” diyor.

Atalay, ayrıca farkındalık çalışmalarının ve medyanın olumlu rolünün altını çiziyor, “Medya, kadınların güçlü, bağımsız ve eşit bireyler olarak temsil edildiği içeriklerle toplumu daha iyi bir noktaya taşıyabilir.”

Genetik ve Adli Bilimci Doç. Dr. Kaan Yılcıoğlu: “Şiddete yatkınlığın genetik bir temeli olabilir”

Genetik ve Adli Bilimci Doç. Dr. Kaan Yılcıoğlu’na göre, kadına şiddetin genetik bir altyapıya dayanması beklenmez. Ancak şiddete yatkınlığın genetik bir temeli olabilir. Yılcıoğlu, “Şiddet eğilimli bir birey, genetik altyapısı nedeniyle herhangi bir objeye, nesneye veya kendine şiddet uygulayabilir. Ancak bu durum şiddetin kadına yöneltilmesini açıklamaz” diyor. Bilimsel çalışmalara da değinen Yılcıoğlu, “Monoamin oksidaz (MAO) gibi bazı enzimlerin genetik varyantlarının, bireylerin genel olarak şiddete yatkınlığını artırabileceğini gösteren araştırmalar mevcut. Ancak bu, doğrudan kadına şiddet veya belli bir hedefe yönelik şiddeti açıklamaz” şeklinde açıklamada bulunuyor.

“Genetik, şiddet için bahane olamaz”

Yılcıoğlu, genetik eğilimlerin bir bahane olarak kullanılmayacağını da vurguluyor, “Genetik yatkınlık, bireyin kendisini geliştirme ve kontrol etme sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Şiddet eğilimi psikolojik destekle ve bireyin çabasıyla aşılabilir. Genetik faktörler, bireyin seçimlerinin sorumluluğunu asla geçersiz kılmaz.”

Doç. Dr. Kaan Yılcıoğlu

Türkiye'de 30 milyon ruhsatsız silah bulunuyor

■ Haber Üsküdar – Elif ALTIN

Umut Vakfı'nın verilerine göre, 2023'te 3 bin 773 silahlı şiddet olayı basına yansıdı. Türkiye'de ruhsatsız silah sayısının 30 milyona ulaştığı belirtilirken, silahlı cinayet oranının her yıl yüzde 3 arttığı ve bireysel silahlanmanın hızla yaygınlaştığı bildiriliyor.

Türkiye'nin en büyük sorunlarından biri bireysel silahlanma. Öyle ki, trafikte tartışan silahını çekiyor, düğün ve asker kutlamalarında silahlar sevinç göstergesi olarak kullanılıyor. Kadına şiddet olaylarında en çok silah kullanılırken, suç çetelerine yapılan operasyonlardaki aramalarda binlerce ruhsatsız silah ele geçiriliyor. Yani, çetesinden vatandaşına, ruhsatlısından ruhsatsızına herkesin elinde bir silah var. Silahlara bir tık uzaklıktaki şiddete meyilli insanlar, internetten suikast silahları da dahil her tür silahı edinebiliyorlar. Peki bireysel ve ruhsatsız silahlanmada rakamlar ne? Bunun önlenmesi için ne yapılmalı?

10 yılda 34 bin 197 silahlı şiddet olayı basına yansıdı

Umut Vakfı'nın hazırladığı "Türkiye Silahlı Şiddet Haritası" 2023 verilerine göre; 2023 yılında, 3 bin 773 silahlı şiddet olayı basına yansıdı. Basına yansıyan bu olaylarda 2 bin 318 kişi öldü, 3 bin 820 kişi de yaralandı. Yaşanan silahlı şiddet olaylarının 3 bin 212'sinde yani yüzde 85'inde kaleşnikof, otomatik tüfekler dahil ateşli silahlar, yüzde 15'ine denk gelen 561'inde de bıçaklardan baltalara her tür kesici alet kullanıldı. Verilere göre; 2014 yılından bugüne geçen 10 yılda, toplam 34 bin 197 silahlı şiddet olayı medyaya yansıdı. 21 bin 434 kişi öldü, bazıları ağır 31 bin 207 kişi de yaralandı.

Marmara bölgesi birinci sırada

Verilere göre; meydana gelen 3 bin 773 olayın; yüzde 29.23'ü yani bin 103'ü Marmara Bölgesi'nde, yüzde 14.71'i yani 555'i Karadeniz Bölgesi'nde, yüzde 14.44'ünü kapsayan 545'i Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, 473 olayı kapsayan yüzde 12.54'ü Ege Bölgesinde, 464 olayı kapsayan yüzde 12.30'u İç Anadolu Bölgesi'nde, yüzde 11'ini kapsayan 415'i Akdeniz ve yüzde 5.78'i yani 218'i de Doğu Anadolu Bölgesinde yaşandı.

İstanbul birinci sırada

Verilere göre iller bazında bakıldığında ise 2023 yılında en çok şiddet olayının yaşandığı ilk 11 il

şöyle: 515 silahlı olay ile İstanbul birinci sırada yer alırken, 188 silahlı olay ile Samsun ikinci sırada, 171 silahlı olay ile Adana üçüncü sırada yer aldı. Sıralamanın devamı işe şöyle: İzmir 164 silahlı olay, Kocaeli 164 silahlı olay, Sakarya 144 silahlı olay, Bursa 135 silahlı olay, Urfa 120 silahlı olay, Ankara 117 silahlı olay, Diyarbakır 107 silahlı olay, Çorum silahlı 107 olay.

"Yaklaşık 30 milyon ruhsatsız silah var"

Umut Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Psikiyatrist Ayhan Akcan şunları söyledi: "Türkiye'de ne kadar ruhsatsız silah var? Tabii bu tartışmalı bir konu. Ancak biz 1'e 9 diyoruz, yani 1 ruhsatlı silaha karşılık 9 ruhsatsız silah var. Ruhsatlı silah oranı

4 milyon civarında, bunun 3 milyonu sivil halkta, 1 milyonu da asker ve poliste olan silahlar. Türkiye'de 27-30 milyon arasında ruhsatsız silah görünüyor. Bu rakamları biraz daha bireyselleştirdiğimizde de 2 erişkin erkekten 1'inde silah var, 3 evden birinde silah var. Günlük silahla işlenen suçlara da baktığımızda, maalesef günde yaklaşık 20'ye yakın silahlı şiddet haberleri var. Bunlardan yaklaşık 10 tanesi de maalesef ölümlü, cinayetle sonuçlanmış. Bu silahlar sosyal bir problem ve şiddette kullanılıyor, cinayetlerde kullanılıyor. Cinayetlerin yaklaşık yüzde 80'inde silah kullanılıyor. Her yıl yüzde 3 oranında silahlı cinayet oranında artış var. Bu da bireysel silahlanmanın arttığını yaygınlaştığını gösteriyor."

“Ruhsatsız silah talebinde artış var”

“Resmi verilere baktığımızda, ruhsatlı silah talebinde azalma var ama ruhsatsız silah talebinde de artış olduğu görülüyor. İnsanların silahlanmasındaki motivasyonlarına bakacak olursak; insanlarda bir korku var, kendilerini güvende hissetmiyorlar. Şehirde yaşıyor ama her gün

eksik olan kısım bireysel silahlanmanın sosyal yönü, bu yasada yok. Yani bu silah şiddetinin 5'te 1'i, yani 5 vakadan 1'i kadına yönelik şiddette kullanılıyor, yani aile içinde kullanılıyor. Mesela orada bir düzenleme yapmak gerekiyor.”

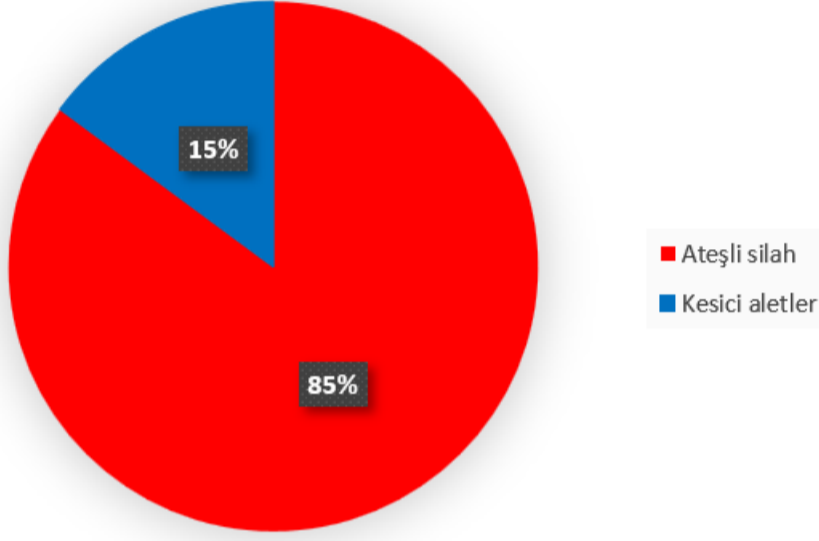
“Referans sistemini öneriyoruz”

“Biz referans sistemi öneriyoruz, yani en azından erkek eve silah alırken, evde silah bulundururken eşinden, ailesinden referans alınması, olur alınması lazım. Taşıma ruhsatı alacak meslek grupları silah talebinde bulunduğu zaman, hukuk bürosundan, avukatından referans alınması gerekiyor. Birçok ülke bunu yapıyor. Yani diğer insanları da bu işin sorumluluğuna kattığınız zaman, kişi depresyona girdiğinde, öfke kontrol problemi yaşadığında, iflas ettiğinde, boşanma aşamasında, el koyma ve yasanın harekete

eğitim, sağlık muayenesi, süre anlamında bir sosyal düzenlemelerin olmaması insanların neden bu silahları kullandığını, neden silahlandıklarını bize gösteriyor. Bunlar olursa belki bu konuda bir çözüm üretilebilir. Sonuçta bir düzenleme yapıldı ancak bu düzenleme yetersiz.”

2023 YILINDA YAŞANAN ŞİDDET OLAYLARINA DAİR SAYILAR

Kullanılan silahlar

haberlerde şiddet olaylarını görüyor, cinayet vakalarını, soygunları görüyor, bundan dolayı iç güdüsel olarak 'silah alayım, kendimi koruyayım' düşüncesiyle hareket ediyor. Yani devletin hukuk sistemine de güven duygusunda azalma var. Belki hukuk sistemine güven 20 yıl önce yüzde 60 civarındayken, şu anda yüzde 30'a kadar düştü. Yani devletin can ve mal güvenliğini koruduğuna dair inanç giderek düştü maalesef.”

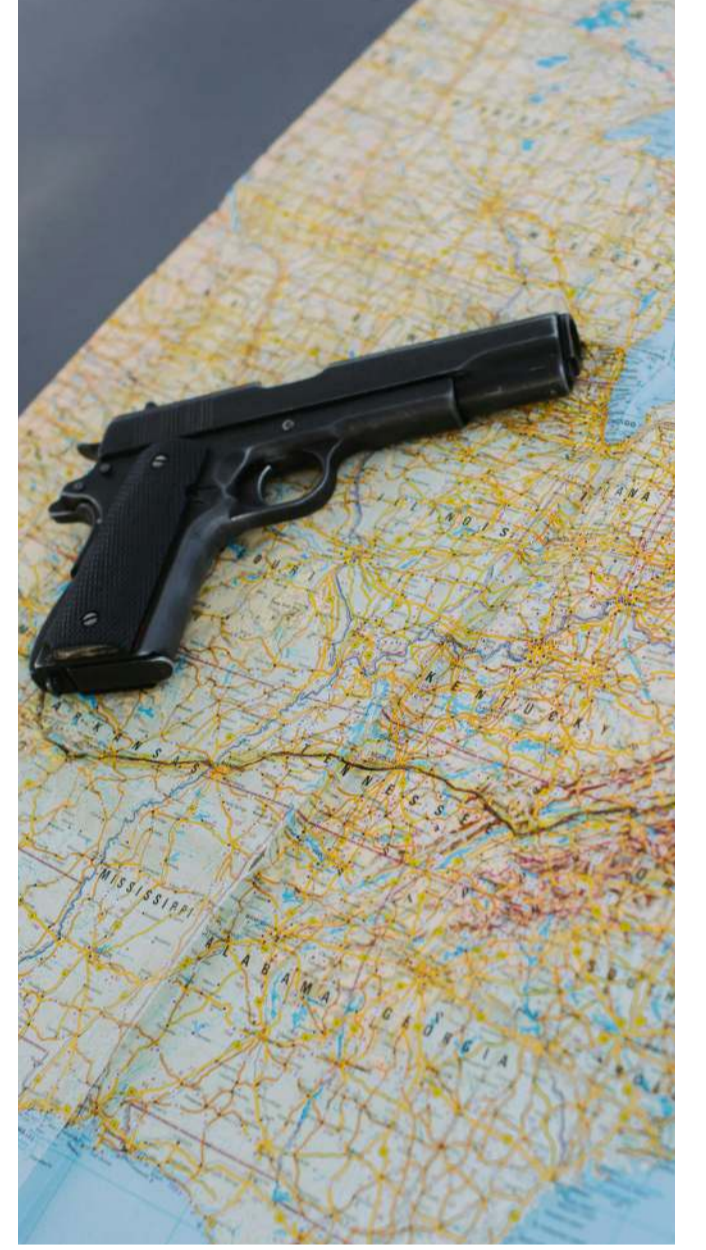
“Bilmeyen milyonlarca insan var”

“Yapılması gereken şeylere bakacak olursak; biz daha önce de söyledik, en azından ruhsatsız silahlar konusunda caydırıcı bir yasa oluşturulmasını söyledik. İç güvenlik alanında düzenlemeler içeren kanun 27 Kasım'da Resmi Gazete'de yayımlandı ve 6136 sayılı kanuna yeni bir düzenleme girdi. Orada tabii ruhsatsız silahlarla ilgili cezaların alt ve üst sınırlarını ağırlaştırdılar ama Türkiye'de henüz insanlar onu bilmiyor. Bu önemli bir konu. Aslında o konuda da bir bilgi verilmesi lazım vatandaşa. İlgili istekle bir silah başvurusu yapıp, o silahın hakikaten mevcut yasada suç olup olmadığını bilmeyen milyonlarca insan var. Yeni düzenlemede, bunların satılması, taşınması, bulundurulmasıyla ilgili çok ciddi hapis cezaları geldi. Bir de vahim silah kavramı getirdiler yasadaki, yani otomatikse, odaklanabiliyorsa, seri atabiliyorsa vahim silah sayılıyor ve bu silahların cezaları arttırıldı. Bunlar caydırıcı olur ancak henüz değil. Çünkü bilgilendirme yapılması lazım.”

“Yasada eksik olan bireysel silahlanmanın sosyal yönü”

“Bu işin en önemli noktası, ortak toplumsal bilinç elde edip, can ve mal güvenliği konusunda devletin bu insanları koruyabileceği konusunda bir güven oluşturması lazım. Hukuku öne çıkarmak gerekiyor, uzlaşma kültürünü öne çıkarmak gerekiyor, mümkün olduğu kadar bilgilendirme yapmak gerekiyor. Biz yine söylüyoruz, bu yasada

geçmesi konusunda caydırıcı oluyor. Bu referans sistemi bizde yok, bu bir eksik. İkincisi, yeni yasa düzenlemesinde silah ruhsatına verilen 5 yıllık süre korunmuş, bunu 2 yıla indirmek lazım. Siz silah ruhsatı talebinde bulunduğunuz zaman size hemen silahı veriyorlar. Sonra inceleme veya yasal düzenleme yapılıyor. Bazı ülkelerde 15-30-45 gün şeklinde bekleme süreleri var. Yani sizin dilekçeniz bu bekleme süresi sonunda işleme konuyor. Zaten o zaman da kişi bu süre zarfında yüzde 60-70 almaktan vazgeçiyor. Bu çok önemli bir şey. Bunların hiçbiri bizde yok. Bir de denetim sistemi yok, zorunlu iptal sistemi yok, ruhsat öncesi eğitim sistemi yok. Olaya sadece ruhsat edinim düzeyinde veya ceza düzeyinde bakmamız lazım. Biz, dünyadaki uygulamalara, özellikle de referans alacağımız ülkelerdeki uygulamalara bakıyoruz, bilimsel olarak bakıyoruz. Silahların her an ulaşılabilir olması ve ciddi bir denetim,

Bireysel silahlanma yasası

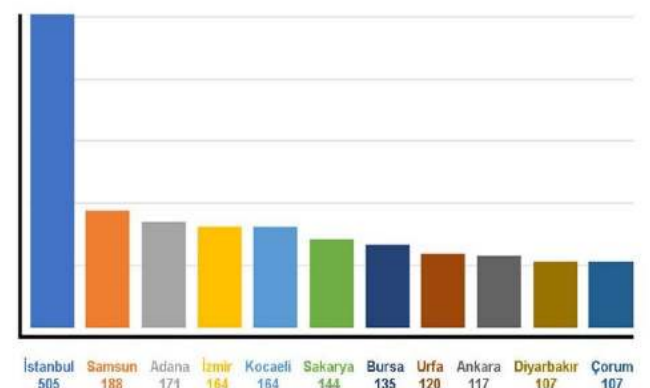
Türkiye'de bireysel silahlanma, 6136 sayılı “Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun” ve bu kanuna bağlı olarak çıkarılan yönetmeliklerle düzenlenmektedir. Bu yasal çerçevede, ateşli silahların edinilmesi, bulundurulması ve taşınması konularında çeşitli şartlar ve kısıtlamalar getirmektedir.

*Görseller Umut Vakfı'ndan alınmıştır.

1. İstanbul	505 olay (321 ölü, 498 yaralı)
2. Samsun	188 olay (74 ölü, 200 yaralı)
3. Adana	171 olay (158 ölü, 134 yaralı)
4. İzmir	164 olay (140 ölü, 140 yaralı)
5. Kocaeli	164 olay (80 ölü, 144 yaralı)
6. Sakarya	144 olay (39 ölü, 135 yaralı)
7. Bursa	135 olay (72 ölü, 107 yaralı)
8. Urfa	120 olay (71 ölü, 193 yaralı)
9. Ankara	117 olay (102 ölü, 96 yaralı)
10. Diyarbakır	107 olay (69 ölü, 185 yaralı)
11. Çorum	107 olay (28 ölü, 112 yaralı)

2023 YILINDA YAŞANAN ŞİDDET OLAYLARINA DAİR SAYILAR

Olayların en çok yaşandığı 11 il

Denizlerin sessiz çığılığı

■ Haber Üsküdar – Bünyamin AYGÜN

Marmara Denizi'nde giderek artan kirlilik deniz ekosistemini ciddi şekilde tehdit ediyor. Bu durum sualtı canlılarının yaşam alanlarını daraltırken, turizm açısından en önemli aktivitelerden biri olan sportif dalış aktivitelerini de olumsuz etkiliyor. Uzmanlar, deniz kirliliğinin ve özellikle de müsilağın oluşumunu tetikleyen kirlilik kaynaklarının kontrol altına alınması gerektiğini vurguluyor. Denizlerimizi korumak, en az tarımsal alanı korumak kadar geleceğimiz için büyük önem taşıyor.

Müsilağ, denizlerdeki organik madde ve besin fazlalığından kaynaklanan öldürücü bir sorun olarak karşımıza çıkıyor. En başta bitkisel atıklar, tarım ilaçları ve kanalizasyon suları gibi kirlilik kaynakları, denizlerdeki oksijen seviyesini düşürerek müsilağ oluşumunu hızlandırıyor.

Müsilağ öldürücü bir sorun

Müsilağa birlikte gelen aşırı kirlilik, sualtı ekosistemlerini derinden etkiliyor ve deniz yaşamını tehdit ediyor. Müsilağın ekosistem üzerinde ciddi olumsuz etkiler yarattığını, deniz biyolojik çeşitliliğini tehdit ettiğini uzmanlar yıllardır söylüyorlar. Kirlilik, deniz canlılarının yaşam alanlarını daraltırken, oksijen yetersizliği nedeniyle birçok türün popülasyonu da azalıyor. Deniz tabanını kaplayan müsilağ tabakası, balıkların yumurtlama alanlarını yok ederek ekosistemin dengesini bozuyor. Bu da gelecekteki balık popülasyonları için ciddi risk oluşturuyor.

Sportif dalışı ve turizmi de etkiliyor

Dünyada sportif dalış son yıllarda popüler hale

gelen ve deniz turizmine önemli katkı sağlayan bir etkinlik olarak öne çıkıyor. Üç tarafı denizlerle çevrili Türkiye, resiflerin varlığı, sualtı berraklığı, balık çeşitliliği, dip güzelliği gibi özelliklerle öne çıktığı için adeta sualtı turizm cenneti haline geldi.

Deniz tabanını kaplayan müsilağ tabakası, balıkların yumurtlama alanlarını yok ederek ekosistemin dengesini bozuyor. Ancak müsilağın yoğun olduğu bölgelerde sualtı görüş mesafesi ciddi şekilde azalıyor ve dalış faaliyetleri neredeyse imkânsız hale geliyor. Dalıcılar için bu durum hem güvenlik riski oluşturuyor hem de sualtı dünyasının güzelliklerini keşfetme fırsatını ortadan kaldırıyor. Dalış eğitmeni Vedat Temur, müsilağın dalış turizmini olumsuz etkilediğini belirterek, "Dalış yapmak isteyenlerin güvenliği tehlikeye giriyor. Müsilağ, sualtındaki güzellikleri gölgede bırakıyor ve dalış deneyimini olumsuz etkiliyor" diyor. Kirlilik, sualtı canlılarının yaşam alanlarını daraltırken, turizm açısından en önemli aktivitelerden biri olan sportif dalış aktivitelerini de olumsuz etkiliyor.

Görüşüne başvurduğumuz dalış eğitmeni Vedat Temur, müsilağın artmasının başlıca nedeninin bitkisel atıkların denizlere kontrolsüz şekilde bırakılması olduğunu söylüyor. Temur şöyle devam ediyor: "Doğal yollarla parçalanması uzun süren bu atıklar, denizlerde birikerek kirliliği artırıyor. Bu durum yalnızca müsilağ oluşumunu tetiklemeyle kalmıyor, aynı zamanda deniz canlılarının beslenme ve üreme döngülerini de bozuyor."

"Sualtı fotoğrafları için büyük problem"

Vedat Temur, müsilağ ve deniz kirliliğiyle mücadelede acil önlemler alınması gerektiğini vurgulayarak, "Atık yönetimi sistemlerinin iyileştirilmesi, denizlere bırakılan kirlilik kaynaklarının azaltılması ve kamuoyunun bilinçlendirilmesi bu sürecin önemli adımları arasında yer alıyor. Denizlerimizi korumak, hem ekosistemin devamlılığı hem de insan yaşamının sürdürülebilirliği için büyük önem taşıyor" şeklinde ekliyor. Temur, "Backscatter ışığın sudaki müsilağ partiküllerinden geri yansımalarıyla oluşan ışık lekeleri sualtı fotoğrafları için büyük bir problem oluşturuyor. Sudaki oksijen seviyesinin düşmesinden dolayı birçok canlı ölüyor. Doğanın canlılığının yüzde 80'inin sualtında olduğu unutulmamalıdır" şeklinde uyarıyor.

Fotoğraf: Vedat Temur

Denizlerin sessiz çığılığına kulak vermek ve bu sorunla mücadele etmek artık bir tercih değil, zorunluluk. Atıklar, yalnızca müsilağ oluşumunu tetiklemeyle kalmıyor, aynı zamanda deniz canlılarının beslenme ve üreme döngülerini de bozuyor. Bu durum üzerinde çalışılması ve harekete geçilmesi bir gerçekliği tekrar gündeme getiriyor. Uzmanlar, önlenemez deniz kirliliğinin, ekosistemde kalıcı tahribatlara yol açmadan engellenmesi için acil önlemler alınması gerektiğini vurguluyor.

Karanlıkta işe gidenlerin hikâyesi

■ Haber Üsküdar – Ömer KILIÇ

Güneşin doğmasına daha saatler varken, şehirlerin ıssız sokaklarını ayak sesleri dolduruyor. Caddelerde sokak lambalarının solgun ışıkları uykusuz yüzleri aydınlatıyor. Gecenin sessizliğini toplu taşımanın uğultusu bozarken, her bir adım, zorlu bir günün habercisi.

Sabahın ilk ışığıyla değil, onun öncesinde karanlıkla yüzleşerek işe giden milyonlarca emekçi, hayatın yükünü omuzlarında taşıyor. Onlardan biri, tekstil işçisi Semih Gürsoy. Onun için karanlık bir günün değil, yaşamın bir parçası. Her sabah o da kalabalık duraklarda uzun bekleyişlerin ardından işine ulaşmaya çalışıyor. Gürsoy'un sabahın erken saatlerinde başlayan sessiz ama çetin mücadelesi umutlarını kaybetmeden yoluna devam edenlerin hikâyesini anlatıyor. Yorgunluk, uykusuzluk, uzun saatler süren iş temposu, ulaşım problemleri ve sağlıksız çalışma koşulları, karanlıkta işe gidenlerin her gün yüzleştiği sorunlardan sadece birkaçı. 18 yıldır tekstil sektöründe çalışan Semih Gürsoy'un gün ağarmadan başlayan mesaisine tanıklık ettik.

Karanlıkta evden çıkıp karanlıkta dönmek

Semih Gürsoy, her sabah saat 6.30'da evinden çıkarak işe giden bir tekstil işçisi. 52 yaşında. Onun anlatımlarına göre en büyük zorluk, sabahın erken saatlerinde kalkmak ve işe gitmek için evden çıkmak: "Her sabah 5.30'da uyanıyorum. İşe giderken yorgunluk ve uykusuzluk çoğu zaman beni zorluyor. Ama işin sonunda düzenli bir gelir elde ediyorum, bu da beni motive ediyor." Evli ve iki çocuğu olan Gürsoy, sabah kahvaltı bile yapmadan evden çıkıyor. Eşi ve çocuklarıyla akşam karanlığında buluşuyor.

Yolda kaybolan dakikalar

Anadolu Yakası'ndan Avrupa Yakası'na geçmenin zorluğunu, Semih Gürsoy şöyle anlatıyor: "Toplu taşımalar o kadar yoğun ki bazen ne kadar erken çıkarsanız çıkın, yolda kaybolan dakikalar insanı çok yoruyor. Özellikle sabah saatlerinde vapur veya metrobüs kullanıyorum, ama her zaman kalabalık ve yoğun oluyorlar. Biraz daha erken çıkmayı denesem de yine de kalabalığa denk geliyorum. Çünkü mutlaka benim gibi düşünen insanlar çıkıyor. Hatta bazen metrobüste ayakta gitmek bile zorlaşıyor, her her yer tıka basa dolu

ve kimse yer vermiyor. Hangi saatte yola çıksam da yoğunluğun içinde kayboluyorum."

Ayakta geçen iş günü

Gürsoy, iş yerine vardığında yüksek tempoda çalışmaya başladığını söylüyor. Karanlıkta başlayan mesai, ayakta geçen iş günüyle devam ediyor: "İşim tekstil sektöründe, sabah saatlerinde yoğun bir iş temposuna giriyoruz. Çalıştığım firma büyük bir üretim merkezi olduğu için makineler çalışmaya başlıyor, üretim hızlanıyor. Sürekli ayakta çalışıyorum; bir yandan makineleri kontrol etmek, diğer yandan üretim sürecini takip etmek zorundayız. Zaten sabah işe başlamadan önce zihnen ve fiziksel olarak çok yoruluyorum çünkü gün boyu devam eden bir tempoya giriyorum. Bu meslekte sadece bedeninizi değil, zihninizi de sürekli aktif tutmak zorundasınız."

Zorluklara rağmen

Gündelik hayatını da sorgulayan Gürsoy, yaşadığı durumdan yakınıyor: "İşten eve gelince de otomatik olarak yorgun oluyorum, ailemle çok vakit geçiremiyorum, hafta içi bu yüzden dinlenmeyi tercih ediyorum." Monotonluk ve ailesine vakit ayıramamaktan yakınan Gürsoy, bir yandan da hayatın kıymetinin önemine dikkat çekiyor ve kendini böyle motive ediyor: "Aslında sabahları zorlanıyorum ama bu zorluklar bana işimi ne kadar önemseydiğimi hatırlatıyor. İşe gitmek için her gün sabah 6'da kalkmak, bir yandan fizik-

sel yorgunluk olsa da diğer yandan hayatın ne kadar kıymetli olduğunu gösteriyor. Bu zorlukları aşmak bana her gün işimi daha iyi yapma isteği veriyor. Yani zorlandım ama pes etmedim, buna değer."

Aksilikler de olur

Gürsoy, 18 yıllık iş hayatında yalnızca bir kere mesaiye geç kalmış. O gün yaşadığı paniği ve ufak çaplı korkuyu şöyle anlatıyor:

"Bir sabah, her şey ters gitmeye başladı. Saat sabah 7:00'yi gösteriyordu ve ben hâlâ yataktaydım. Telefonun alarmı çalmıştı ama ben uykunun derinliğine o kadar dalmışım ki bir türlü kalkmadım. O sırada bir arkadaşım aradı. Hemen gözlerimi açtım, ama telefonu bulamamışım. O kadar karıştı ki sonunda telefonu bulup açtım ve ne kadar geç kaldığımı öğrendim. Bir yandan hazırlanırken, bir yandan da arkadaşları arayıp 'geliyorum' gibi şeyler söylüyordum. Çıkmaya çalışırken anahtar bulamıyorum, ceketimi giyip elimi cebime atınca fark ettim. Sonra ayakkabılarımı da giyip aceleyle çıktım. Yolda ise trafiğin en yoğun olduğu saatlere denk geldi. Her şeyin üst üste gelmesiyle işe iki saat geç kaldım. Ama iş hayatımı etkileyecek bir şey olmadı. O gün bir şey öğrendim: Gece erken uyumadan sabah işe yetişmek gerçekten zor. Biraz geç kalmış olabilirim ama ertesi gün, o hatadan ders çıkarıp daha dikkatli oldum."

Yurt dışında Türk dizileri rüzgârı esiyor

■ Haber Üsküdar – Hacer Yağmur AYDIN

Birbirinden başarılı yapımları ile dünyanın dört bir yanından geniş bir izleyici kitlesi olan Türkiye, dizi ihracatında ilk üç sırayı ABD ve İngiltere ile paylaşıyor.

Uluslararası başarılarıyla dikkat çeken Türk televizyon dizileri, küresel ölçekte izleyici sayısını arttırarak büyük bir ekonomik ve kültürel başarı elde ediyor. Aynı zamanda Türkiye'nin tanıtımına, Türkçenin yaygınlaşmasına ve turizme büyük ölçüde katkı sağlıyor. Diziler özellikle Latin Amerika, Orta Doğu, Avrupa ve Asya pazarlarında ilgi görerek her yıl 170'ten fazla ülkeye ihraç ediliyor. Bu başarının en büyük nedeni ise yüksek prodüksiyon kalitesi, sürükleyici hikâyeleri ve Türk kültürünü yansıtan sahnelerin yer almasından kaynaklanıyor. Muhteşem Yüzyıl, Diriliş Ertuğrul ve Kara Sevda gibi öne çıkan projelere imza atan Türk dizi sektörünün 2024 yılındaki ihracat geliri hedefi ise 1 milyar dolar.

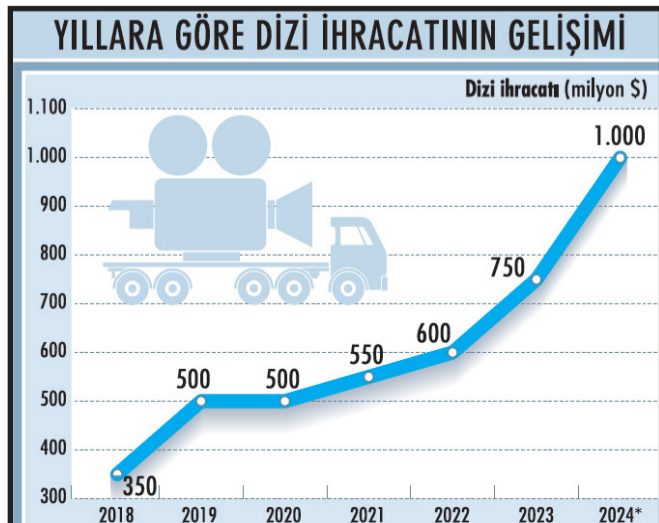
Dizi sektöründe yeni hedef Çin

Hizmet İhracatçıları Birliği (HİB) Eğlence ve Kültür Hizmetleri Komitesi Başkanı Fatih Aksoy, Türk dizilerinin her yıl yaklaşık 170 ülkeye ihraç edildiğini belirterek hem turizmin büyümesine hem de diğer sektörlerin gelişimine katkı sağladığını söyledi. Aksoy, "Türk dizilerinin aile ortamında seyredilebilir olması, bütün dünyada çok başarılı olmalarına yol açtı" diyerek devam etti. Türk dizilerinin şu anda Orta Doğu, Doğu Avrupa, Latin Amerika, Rusya, İspanya gibi bölge ve ülkelerde yoğun talep gördüğünü belirtti ve Türk dizilerinin sıradaki hedefinin yoğun nüfuslu Çin pazarına girmek olduğunu söyledi.

Dizi ihracatında Ay Yapım ilk sırada

Türkiye'de bir sezonda ortalama olarak 60 dizi üretiliyor. Bunların en fazla üçte biri bir sonraki sezona kalabilirken yine en fazla üçte biri yurt

2023-2024 SEZONUNDA EN ÇOK İHRACAT YAPAN YAPIMCILAR		
ŞİRKET / YAPIMCI	TOPLAM İHRACAT (MİLYON \$)	YAPIMCININ GELİRİ (MİLYON \$)
1. Ay Yapım – Kerem Çatay	45,2	19,2
2. OGM – Onur Güvenatam	34,1	14,4
3. Bozdağ Film – Mehmet Bozdağ	30,3	12,8
4. NTC Medya – Mehmet Yiğit Alp	20,6	8,7
5. Medyapım – Fatih Aksoy	19,6	8,3
6. TİMS&B – Timur Savcı	19,2	8,1
7. NGM Yapım – Nazlı Heptürk	17,5	7,4
8. MF Yapım – Asena Bülbüloğlu	14,8	6,2
9. O3 Medya – Saner Ayar	13,2	5,6
10. Gold Film – Faruk Turgut	13	5,5

Bu liste 2023 – 2024 sezonunda TV’de yayınlanan 57 diziyi kapsıyor. Dijital platform satışları hesaba katılmamıştır.

dışına ihraç edebiliyor. Örneğin 2023-2024 sezonunda 57 dizi yayınlandı fakat bunların sadece 18'i gelecek sezonda yer alabilecek. Ay Yapım şirketi ise sezonun en fazla dizi ihraç eden yapım şirketi oldu. Şirketin, sezonda 7 dizisi yayınlandı. Diziler arasında bölüm başına en yüksek fiyata satılan dizi Yargı oldu.

Süreç nasıl işliyor?

Reytingleri yüksek gelen diziler için dağıtım şirketleri harekete geçiyor ve bu dizileri yurt dışına pazarlamaya başlıyorlar. İlk olarak, yurt dışı için dizilerin süreleri 40 dakika olarak kısaltılıyor. Dublaj ve altyazıyla tanıtım afişleri hazırlanıyor. İhraç edildiği ülkeye göre bölüm başı 3 bin ila 30 bin arasında dolar olmak üzere satılıyor. Bunu ülkenin nüfus yoğunluğu, ülkenin ekonomik durumu, bölüm sayısı gibi etkenler belirliyor.

Bu konuyla ilgili olarak ise Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Pınar Aslan'la konuştuk.

"Türkiye en çok dizi ihraç eden ikinci ülke"

Türkiye'nin dünyada en çok dizi ihraç eden ikinci ülke olduğunu vurgulayarak sözlerine başlayan Doç. Dr. Pınar Aslan, bu durumun Türkiye ve Türk dizileri açısından çok önemli bir gelişme olduğunu düşündüğünü çünkü aslında Türk dizi sektörünün böyle bir şey planlamamış olsa da büyük bir başarı elde ettiğini belirtti. Dizi ihracatının, 2005 yılında yayınlanan Gümüş dizisinin 2008 yılında yurt dışına satışı ile başladığını, 2008 yılından bu yana geçen 17 senelik süreçte de çok büyük bir yol kat edildiğini, şu anda Türkiye'nin ABD'den sonra dünyada en çok dizi ihraç eden ikinci ülke konumuna geldiğini ifade etti.

Doç. Dr. Pınar Aslan, bu başarının nedenini ise şöyle açıkladı: "Ülkelerin bu dizileri almalarının başlarda farklı sebepleri vardı. İlk satın alınan

dizilerin öncelikli sebeplerinden biri dizi içeriğinin çok ucuz olmasıydı yani bedava verilen veya bölüm başı 100 dolara satılan içeriklerden bahsediliyordu. Bu da aslında özellikle parası olmayan kanallarda günlük yayın akışını doldurmanın en tatlı yollarından biriydi. Ve fakat geldiğimiz durumda şu anda diziler çok büyük paralara satı-

Doç. Dr. Pınar Aslan

lıyor. Bu da artık kitlesinin oluşmasıyla alakalı bir durum. Yani siz eğer başka bir ülkede üretilen diziyi hemen izlemek istiyorsanız, kanal da hemen alıyor diziyi ve yayın akışına koyuyor. Yani diziler şu anda çoğu ülkede yayınlandıkları kanallarda çok büyük başarılar elde ediyorlar." Bu duruma Yalı Çapkını dizisini örnek veren Aslan, dizinin şu an İspanya'da prime time kuşağında yayınlandığını ve büyük bir başarıya imza attığını belirtti.

Sosyal medya insan ilişkilerini olumsuz etkiliyor

Doç. Dr. Barış Önen Ünsalver

■ Haber Üsküdar – Seda SANCAR

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2024 yılı verilerine göre, Türkiye'de 16-74 yaş grubundaki bireylerin yüzde 87,5'i sosyal medya kullanıyor. Bu oran, 2023 yılına göre yüzde 4'lük bir artış gösteriyor ve sosyal medyanın hayatımızda ne kadar etkili hale geldiğini ortaya koyuyor.

Dijitalleşmenin insan ilişkileri üzerinde olumsuz etkileri de söz konusu. TÜİK'in araştırmasına göre, bireylerin yüzde 65'i sosyal medya kullanımının yakın ilişkilerde iletişim sorunlarına yol açtığını belirtiyor. Sosyal medya, bireyler arasındaki duygusal bağları zayıflatma riski taşıyor. Bunun yanı sıra, sosyal medyada gördüğümüz kişilerin, yüz yüze iletişimde aslında beklediğimizden farklı davranışlar sergileyebileceğini fark edebiliyoruz. Bu durum, ilişkilerde zedelenmelere yol açabiliyor.

Doç. Dr. Gül Esra Atalay: "Sosyal medyanın aşırı kullanımı ilişkilerde ciddi sorunlara yol açabiliyor"

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Medya ve İletişim Bölümü Başkanı Doç. Dr. Gül Esra Atalay, sosyal medyanın insan ilişkilerine etkilerini değerlendirirken şu noktalara dikkat çekiyor: "Sosyal medya, sevdiğimizle iletişimde kalma imkânı sunarken, aşırı kullanımı ilişkilerde ciddi sorunlara yol açabiliyor. 'Phubbing' yani telefon kullanımı nedeniyle yüz yüze iletişimin azalması gibi davranışlar, duygusal kopukluk yaratabilir. Ayrıca, sosyal medyada görülen idealize edilmiş yaşamlar, bireylerde kıskançlık ve güvensizlik yaratabiliyor." Atalay, sosyal medyanın evlilikler üzerindeki olumsuz etkilerine de dikkat çekiyor: "Boşanma davalarında dijital teknolojilerin etkisi giderek artıyor. Sosyal medya üzerinden yapılan kıskançlıklar, aldatmalar ve karşılaştırmalar ilişkilerde güvensizlik yaratıyor. Ancak sosyal medyada gördüklerimizin genellikle abartılı veya yanıltıcı olduğunu unutmamak gerekiyor."

Doç. Dr. Barış Önen Ünsalver: "Sosyal medya, kaygı, depresyon gibi psikolojik problemlerin ortaya çıkmasına sebep olabiliyor"

Üsküdar Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Psikoloji Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Barış Önen Ünsalver, sosyal medya kullanımının psikolojik etkilerini şu şekilde değerlendiriyor: "Sosyal medya, bireylerin benlik algısını ciddi şekilde etkileyebilir. Özellikle genç bireylerde, sosyal medyada sergilenen idealize edilmiş yaşamlar, gerçek hayatla olan farkları daha belirgin hale getiriyor ve bu da kaygı, depresyon gibi psikolojik problemlerin ortaya çıkmasına sebep olabiliyor. Aile içindeki bağlar da sosyal medyanın aşırı kullanımından olumsuz etkilenebiliyor. Ebeveynlerin, çocuklarına sağlıklı bir dijital yaşam tarzı sunması çok önemli."

Doç. Dr. Ünsalver, sosyal medyanın yüzeysel sosyal etkileşimlere yol açtığını, yüz yüze iletişimde

duygusal bağlar daha derinleşirken, sanal ortamda kişilerin birbirlerinin duygusal durumlarını tam anlamıyla kavrayamadıklarını ifade ediyor.

"Medya okuryazarlığının artırılması gerekir"

Ünsalver, yaşlı bireyler için medya okuryazarlığının önemine dikkat çekiyor: "Yaşlı bireyler genellikle doğru bilgi ile yanlış bilgiyi ayırt etmekte zorlanabiliyorlar. Sosyal medya, doğru bilgiler kadar yanlış bilgilerle de doludur. Bu yüzden farklı kaynaklardan gelen bilgilere sorgulayıcı bir yaklaşım geliştirmek, özellikle yaşlılar için kritik önem taşıyor. Medya okuryazarlığını artırmak, bireylerin dijital dünyada daha bilinçli ve güvenli gezinmelerine yardımcı olabilir."

"Alternatif aktiviteler sunulmalı"

Barış Önen Ünsalver, ailelerin sosyal medya kullanımındaki rolünün de oldukça önemli olduğuna değinerek, "Ebeveynler, sosyal medya konusunda çocuklarına örnek olmalıdırlar. Ancak bu, sert yasaklar koymak ya da cezalandırmak suretiyle yapılmamalıdır. Çocukları daha farklı ve sağlıklı aktiviteleri keşfetmeye teşvik etmek, sosyal medya kullanımını dengelemek için etkili bir yol olabilir. Ebeveynler, alternatif ve sağlıklı aktiviteler sunarak çocuklarının sosyal medya kullanımını yönlendirebilir ve bu sayede sosyal medyanın olumsuz etkilerinden korunmalarını sağlayabilirler" dedi.

"Sosyal medyanın sağlıklı kullanımı teşvik edilmeli"

Sosyal medyanın sağlıklı kullanımı ve aktivite teşviki için önerilerde bulunan Ünsalver şunları söyledi: "Sosyal medya doğru şekilde kullanıldığında bireyleri dışarıdaki aktivitelerle yönlendirebilir ve fiziksel sağlığı teşvik edebilir. Bu tür teşvikler, yalnızca sosyal medyanın zararlı etkilerinden korumakla kalmaz, aynı zamanda insanların sağlıklı alışkanlıklar edinmelerine de katkı sağlar. Ebeveynler ve toplum, dijital dünyada sağlıklı bir denge kurarak, daha aktif ve sosyal ilişkiler kurmayı teşvik etmelidir. Ayrıca, sosyal medya uygulamalarının, kullanıcıları aşırı kullanım konusunda uyararak, bilinçli ve sağlıklı bir dijital yaşam tarzını teşvik etmesi gerekir."

Doç. Dr. Gül Esra Atalay

“Erkek sporu” yapan kadın sporcular

■ Haber Üsküdar – Ayşegül GÜNDOĞDU

Onlar erkek sayısının kadınlara göre fazla olduğu spor dallarında yarışıyorlar. Kazandıkları başarılarla kendilerini ispatlamaya çalışıyorlar. Zaferlerine birer birer yenilerini ekleyip ülkemizi uluslararası arenada temsil ediyorlar.

Türkiye’de toplam 56 spor federasyonu bulunuyor. Dövüş sporları alanlarındaki federasyonlarda erkek sporcuların sayısı kadınlara göre çok daha fazla. Eskiden dövüş sporlarına olan kadın katılımı çok sınırlıydı. Çoğu dövüş sporu erkekler için daha popüler ve ulaşılabilirdi. Kadınların bu alanlara girmeleri neredeyse imkansızdı. Bunun en önemli nedenlerinden biri, kadınların katılımı için fırsat sunulmamasıydı. Son yıllarda yaşanan farkındalık ve imkanların da zenginleşmesiyle birlikte, dövüş sporlarında kadın sporcuların sayısı artmaya başladı. Bu sayede kadın dövüşçüler, ulusal ve uluslararası arenada daha fazla tanınır ve görünür hale geldi.

Kadın sporcular teşvik ediliyor

Ülkemizde zamanla kadın sporculara destek olmak için çeşitli projeler ve teşvikler oluşturuldu. Bu projeler sporun yaygınlaştırılmasını ve kadınların spora katılımını artırmayı hedefleyen projelerdi. Gençlik ve Spor Bakanlığı, kadınların spora tanışması için sporcu bursları, altyapı destekleri, kamp organizasyonları gibi fırsatlar sağladı. Burslar ve finansal desteklerle başarılı kadın sporcuların ulusal ve uluslararası düzeyde rekabet edebilmeleri için ortam oluşturuldu. Zemin hazırlandıktan sonra daha profesyonel bir düzeye çıkılabilmesi için uygun altyapıların oluşturulması gerekiyordu. Kadın futbolu, basketbolu ve voleybolu gibi branşlarda profesyonel ligler kurularak, kadın sporcuların daha büyük arenalarda yer alması sağlandı.

Sosyal medyada olumsuz yorumlar çok fazla

Sosyal medya ve dijital platformlar, kadın sporcuların tanıtımı ve başarısının geniş kitlelere duyurulmasında büyük bir rol oynuyor. 2000’li yıllardan itibaren, kadın sporcuların başarıları geleneksel medyada daha fazla yer bulmaya başladı. Kadın sporcuların maç sonuçları, başarı hikayeleri ve spora ilgili röportajları sıkça yayımlandı.

Ancak bu süreç sorunsuz biçimde gelişmedi. Beş yaşında spora tanışıp, günümüzde Ju Jitsu dalında başarılarıyla adından söz ettiren 17 yaşındaki kadın sporcu Sonay Daban, “Sosyal medyada paylaşım yapmaya başladığım andan beri çok fazla iyi-kötü, hadsiz yorumlar aldım. Gerçekten çok üzücü çünkü ben sadece sporumu ülkemizde yayıp kadınlara, kardeşlerime tanıtıyorum. Ve bunun kendime olsun, farklı insanlara olsun katkısı olduğunu düşünüyorum. Ve bence gelişme var. Kötü zihniyetli yorumlar oluyor ancak artık insanlar videoyu çeken ya da paylaşan kişiyi savunuyorlar. Bu da beni daha fazla paylaşım yapmaya teşvik ediyor. Ama hala düşündüğüm içerikleri yapıp yapmamakta kararsız kaldığımı söyleyebilirim” diyor.

“Keşke başarılarımızı konuşsalar”

Kadın sporcular hakkında sorgulayıcı bakış ve önyargılar konusunda eskiye göre ilerleme katedilmiş olsa da özellikle tırnak içinde “erkek sporu” yapan kadınlar hakkında önyargıların hala mevcut olduğu görülüyor. Uzmanlar, bu algının medyada ve toplumsal söylemlerde halen sürdüğüne dikkat çekiyor. Sonay Daban, “Genelde önyargılı insanlar beni izlememiştir diye düşünüyorum. Çünkü idmandaki disiplinimi çocukluktan aldığım eğitime borçluyum. Ülkemizde dövüş sporu/savunma sporu yapan hemcinslerime yapılan yorumları çok yanlış buluyorum. Kadın sporcularımız çok başarılı, keşke bunları konuşsalar” şeklinde ifade ediyor.

“Toplumsal baskılarla da mücadele etmek zorundayız”

Kadın sporcular, sporun erkek egemen bir alan olarak kabul edilmesinin yarattığı toplumsal baskılarla da mücadele etmek zorundalar. Bu baskılar, özellikle geleneksel olarak “erkek sporu” olarak kabul edilen futbol, boks, motor sporları ve halter gibi dallarda daha belirgin bir şekilde hissediliyor. Sonay Daban düşüncelerini şöyle aktarıyor: “Zaman zaman canımın acıdığı günler hatırlıyorum. Ancak bunun baskıdan çok benim dayanıklılığımı geliştirdiğini söyleyebilirim. Ayrıca benim özgüvenime ve spordaki başarıma da aynı şekilde katkısı büyük. Lisede bu durumlarla çok karşılaştım, sadece susuyordum, başarılarımı gösteriyordum. Alınan başarılar, genç kızları spora teşvik etmek ve yüreklendirmek adına büyük bir örnek oluşturdu. Bu durum kadın sporcuların daha fazla tanınmasına ve desteklenmesine yol açtı.”

Çok sayıda başarılı kadın sporcu var

Son yıllarda birçok kadın sporcu, ulusal ve uluslararası yarışmalarda büyük başarılar elde ettiler.

Busenaz Sürmeneli, boks alanında en büyük başarısını TOKYO 2020’de altın madalya kazanarak gösterdi. Ayrıca, birçok uluslararası müsabakada altın madalyalar kazandı. Tuğba Danışmaz, atletizmde üç adım atlama dalında 14.31 metrelik atlayışıyla Türkiye rekoru kırarak Avrupa şampiyonu oldu.

2018 yılında Polonya’nın Legnica kentinde düzenlenen Okçuluk Avrupa Şampiyonası’nda altın madalya kazanan ve aynı sene dünya genelinde yılın sporcusu ödülüne layık görülen Yasemin Ecem Anagöz, okçuluğun önemli isimleri arasında yer alıyor. Aysu Türkoğlu, 2023 yılında 16 saat yüzerek Kuzey Kanalı’nı geçen ilk Türk kadın yüzücü oldu. Dünya halter şampiyonalarında altın ve gümüş madalyalar kazanan Şaziye Erdoğan, Sibel Özkan ve Nurcan Taylan’ı da unutmamak gerekir.